

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

cooperare
germană
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

REFLECTAREA CORUPȚIEI

În mass-media din Republica Moldova

*Raport de
monitorizare nr. 2*

Chișinău, 2023

Reflectarea corupției în mass-media din Republica Moldova

Raport de monitorizare nr.2

Proiectul „Consolidarea Statului de Drept și a Mecanismelor Anticorupție în Republica Moldova”, este cofinanțat de Uniunea Europeană, Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Parteneri ai proiectului în Chișinău sunt Asociația Presei Independente (API) și Centrul de Investigații Jurnalistice (CIJM), care implementează proiectul „Consolidarea unei rețele de jurnaliști de investigație în Republica Moldova și creșterea capacității acestora de a investiga cazurile de corupție”.

Cuprins

I. Generalități	4
II. Date generale cantitative	6
2.1. Număr și teme conținuturi	6
2.2. Tipul de corupție și genurile jurnalistice	9
2.3. Paternitate conținuturi și categorii de protagoniști	12
2.4. Gradul de răspândire al conținuturilor, arealul geografic și categoriile de calitate a acestora	15
III. Date generale calitative	20
3.1. Genul jurnalistic	20
3.2. Paternitate conținuturi	22
3.3. Audiență	24
3.4. Calitate conținuturi	25
3.5. Rezultate date calitative	27
IV. Reflectarea corupției de fiecare instituție mass-media monitorizată.....	36
4.1. Tv Moldova 1	36
4.2. Jurnal Tv	38
4.3. Publika.md	40
4.4. Elita Tv	42
4.5. Tv Găgăuzia	42
4.6. ProTv.md	42
4.7. Tv8.md	44
4.8. Nokta.md	47
4.9. Esp.md	49
4.10. Radio Moldova	51
4.11. Unghiul	53
4.12. Observatorul de Nord	55
4.13. Studio-L	57
Anexă:	
Metodologia privind reflectarea corupției în mass-media din Republica Moldova	59

I. Generalități

Raportul prezintă rezultatele monitorizării modului în care 13 instituții mass-media au reflectat tematica referitoare la fenomenul corupției. Este al doilea raport din cele trei preconizate. Monitorizarea este realizată în cadrul proiectului „Consolidarea unei rețele de jurnaliști de investigație în Republica Moldova și creșterea capacității acestora de a investiga cazurile de corupție”, implementat de Asociația Presei Independente (API), în parteneriat cu Centrul de Investigații Jurnalistice (CIJM).

Obiectul monitorizării: conținuturi mediatice care vizează corupția în domeniile **educație, sănătate, asistență socială, sectorul agroalimentar** sau **alt** domeniu, cu indicarea acestuia, dar fără evaluare calitativă.

Perioada monitorizării: august – septembrie, 2023

Conținuturi monitorizate:

- a. În presa tipărită și on-line – conținutul integral
- b. În audiovizual – principala ediție informativă a zilei și, după caz, programe audiovizuale de ciclu sau sporadice, în intervalul orar 17.00–24.00 – pentru televiziune și 17.00–20.00 – pentru radio;

Instituții mass-media monitorizate: criterii de selectare

- a. Publice și private
- b. Locale/regionale și naționale
- c. Tipărite, on-line și audiovizuale
- d. Notorietate (audiența instituțiilor mass-media)
- e. De limbă română și rusă
- f. Nespecializate în investigații jurnalistice și/sau în reflectarea tematicii corupției

Listă instituții mass-media monitorizate

1. TV Moldova 1
2. Jurnal TV
3. Publika.md

4. Elita TV (Rezina)
5. GRT (Comrat)
6. Protv.md
7. TV8.md
8. Nokta.md (Comrat)
9. Esp.md (Bălți)
10. Radio Moldova
11. Ziarul *Unghiul* (Ungheni)
12. Ziarul *Observatorul de Nord* (Soroca)
13. Studio-L (Căușeni), instituție care nu a fost monitorizată în perioada anterioară

Indicatori de monitorizare: cantitativi și calitativi, conform metodologiei (a se vedea Anexa 1)

Colectare date

Datele au fost colectate pentru perioada de monitorizare august – septembrie 2023 și vizează instituțiile mass-media monitorizate luate împreună și separat, fapt ce permite a formula recomandări generale și recomandări pentru fiecare instituție mass-media supusă monitorizării.

Date cantitative: a fost sumat punctajul acordat de monitor fiecărui conținut monitorizat conform indicatorilor cantitativi din Fișa de monitorizare.

Interpretarea datelor cantitative:

Punctajul minim indică o reflectare insuficientă a temelor. Datele cantitative sunt analizate în mod particular și sunt evaluate/interpretate separat de punctajul acumulat de indicatorii calitativi.

Obținerea datelor calitative: este sumat punctajul acordat fiecărui conținut conform valorilor numerice ale indicatorilor calitativi din Fișa de monitorizare. Astfel, fiecare conținut supus monitorizării poate întruni, maxim, 40 de puncte.

Interpretarea datelor calitative:

Până la 5 puncte: reflectarea corupției, practic, lipsește

Până la 12 puncte inclusiv: reflectarea corupției este defectuoasă

Până la 19 puncte inclusiv: reflectarea corupției este acceptabilă

Până la 26 de puncte inclusiv: reflectarea corupției este relativ bună

Până la 33 de puncte inclusiv: reflectarea corupției este bună

Până la 40 de puncte inclusiv: reflectarea corupției este foarte bună

II. Date generale cantitative

2.1. Număr și teme conținuturi

În lunile august – septembrie cele 13 instituții mass-media au publicat/difuzat în total un număr de 829 de conținuturi despre fenomenul corupției. Din acest număr 87 (10,5%) au vizat cele patru domenii tematice monitorizate – asistență socială, sănătate, sectorul agroalimentar și educație, iar restul – 742, s-au referit la alte tematici.

Corupția în sistemul de educație a fost abordată cel mai des – în 49 (56%) de subiecte mediatice, iar corupția în asistența socială – cel mai rar, în două subiecte. Corupției în sănătate și în sectorul agroalimentar li s-au dedicat câte 18 subiecte (a se vedea Tabelul 2.1)

Tabel 2.1

INSTITUȚIA / TEMĂ	ASISTENȚĂ SOCIALĂ	SĂNĂTATE	SECTOR AGROALIMENTAR	EDUCAȚIE	TOTAL SUBIECTE
TV8.md	0	1	6	17	24
Protv.md	0	0	4	11	15
Radio Moldova	0	2	0	7	9
Jurnal TV	1	5	2	0	8
Nokta.md	1	1	2	3	7

INSTITUȚIA / TEMĂ	ASISTENȚĂ SOCIALĂ	SĂNĂTATE	SECTOR AGROALIMENTAR	EDUCAȚIE	TOTAL SUBIECTE
Esp.md	0	2	0	4	6
Publika.md	0	1	2	2	5
Moldova 1	0	1	1	2	4
Observatorul de Nord	0	1	1	1	3
Unghiul	0	2	0	1	3
Studio-L	0	1	0	1	2
GRT	0	1	0	0	1
Elita TV	0	0	0	0	0
TOTAL MATERIALE	2	18	18	49	87

Cele mai multe conținuturi la temele monitorizate au fost realizate de TV8.md și Protv.md – 24 și, respectiv, 15. GRT a difuzat un singur subiect în 61 de zile monitorizate, iar Elita TV – niciunul. Celelalte redacții au avut între 2 și 9 subiecte.

O singură redacție – Nokta.md, a avut cel puțin un subiect mediatic la fiecare din cele patru domenii tematice monitorizate. Cinci redacții – TV8.md, Jurnal TV, Publika.md, Moldova 1 și Observatorul de Nord au acoperit câte trei teme; alte cinci redacții – Protv.md, Radio Moldova, Esp.md; Unghiul și Studio-L, câte două teme și o redacție – GRT, o temă.

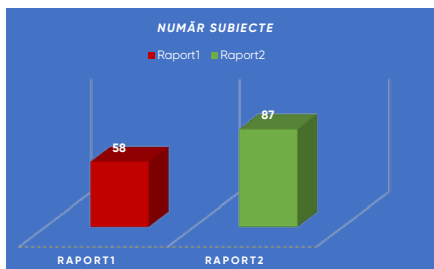
Cu frecvență diferită, din 12 redacții care au publicat/difuzat subiecte la temă, 11 au reflectat corupția în sănătate; 10 redacții – corupția în educație; 7 redacții – corupția în sectorul agroalimentar și 2 redacții – corupția în sectorul de asistență socială.

Datele vizând numărul subiectelor și frecvența reflectării temelor monitorizate în perioada iunie-iulie (Raport 1) vs perioada august-septembrie (Raport 2) sunt prezentate în Diagramele 2.1.1 și 2.1.2. Astfel, este atestată o creștere semnificativă, cu o treime, a numărului de subiecte tematice în a doua perioadă de monitorizare. În același timp, în august-septembrie, a scăzut numărul subiectelor la tema asistență socială, de la 4 la 2, și a subiectelor la tema sănătate – de la 47 la 18, în schimb, a crescut numărul subiectelor la tema

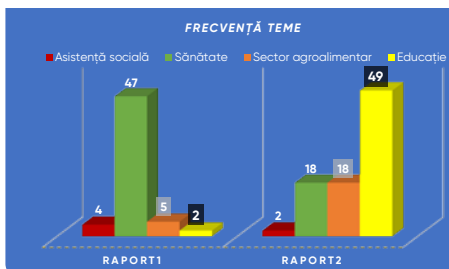
sectorul agroalimentar – de la 5 la 18, și, în mod vădit, numărul subiectelor la tema educație – de la 2 la 49.

Dacă cele 87 de subiecte ar fi repartizate uniform în cele 61 de zile, am obține un coeficient de 1,43 subiecte per zi, față de 0,95 subiecte (nici unul pe zi) în perioada precedentă.

Diagrama 2.1.1

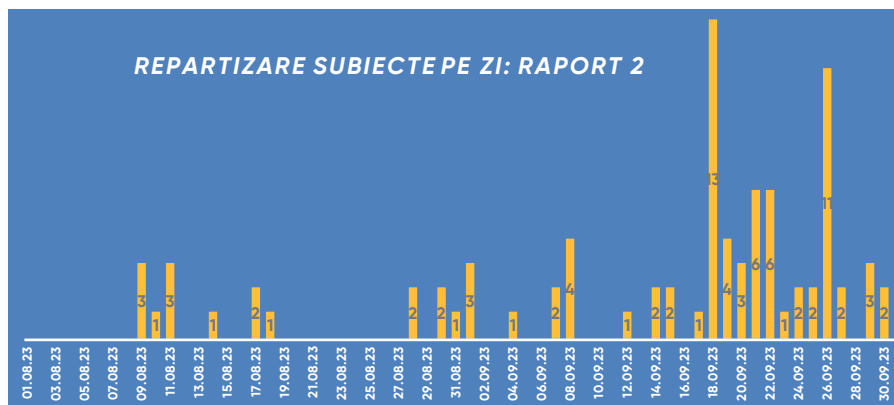

Diagrama 2.1.2

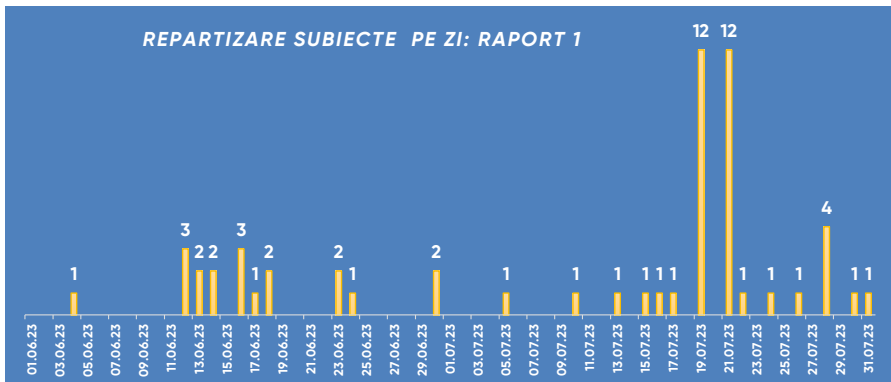
În 9 zile din luna august și în 20 de zile din luna septembrie au fost mediatizate 16 și, respectiv, 71 de subiecte la o temă ori alta din cele monitorizate. În august, 8 zile din prima decadă și 9 zile din ultima decadă, subiectele tematice au fost lipsă în spațiul mediatic acoperit de redacțiile monitorizate (a se vedea Diagrama 2.1.3). În luna august, în prima jumătate, au fost publicate/difuzate 15 subiecte, iar în jumătatea a doua – 56.

Diagrama 2.1.3

În perioada precedentă de monitorizare subiectele au fost repartizate în timp puțin mai uniform: în 10 zile din luna iunie și în 13 zile din luna iulie. Atunci, cea mai mare durată cu subiecte lipsă în spațiul mediatic a fost de 7 zile (a se vedea Diagrama 2.1.4). Numărul de subiecte publicate/difuzate lunar a fost dezechilibrat și-n prima perioadă de monitorizare – 19 în iunie și 39 în iulie.

2.2. Tipul de corupție și genurile jurnaliste

Fiecare al cincilea conținut dintre cele 87 monitorizate a vizat cazuri de corupție mare, iar restul – cazurile de corupție mică. Cel mai des a abordat corupția mare Jurnal TV – în toate cele 8 subiecte, și Nokta.md – în 4 din 7 subiecte. Cinci redacții au reflectat cazuri de corupție mare în câte un subiect și alte cinci redacții – au neglijat asemenea cazuri (a se vedea Tabelul 2.2).

Cel mai des a reflectat cazuri de corupție mică TV8.md și Protv.md – de 24 și, respectiv, de 15 ori. Jurnal TV și GRT nu s-au referit în conținuturile mediatice difuzate la cazuri de corupție mică în domeniile monitorizate.

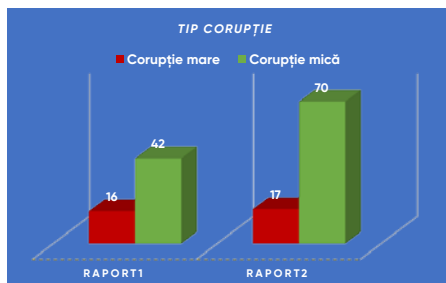
Tabel 2.2

INSTITUȚIA / TIP CORUPȚIE	CORUPȚIE MARE	CORUPȚIE MICĂ	TOTAL GENERAL
TV8.md	0	24	24
Protv.md	1	14	15
Radio Moldova	1	8	9

INSTITUȚIA / TIP CORUPȚIE	CORUPȚIE MARE	CORUPȚIE MICĂ	TOTAL GENERAL
Jurnal TV	8	0	8
Nokta.md	4	3	7
Esp.md	0	6	6
Publika.md	0	5	5
Moldova 1	1	3	4
Observatorul de Nord	0	3	3
Unghiul	1	2	3
Studio-L	0	2	2
GRT	1	0	1
Elita TV	0	0	0
TOTAL GENERAL	17	70	87

În comparație cu perioada anterioară de monitorizare, numărul subiectelor în care au fost reflectate cazuri de corupție mare a crescut cu unul – de la 16 la 17, iar cel al subiectelor în care au fost reflectate cazuri de corupție mică – de la 42 la 70 (a se vedea Diagrama 2.2).

Diagrama 2.2

Din 87 de conținuturi monitorizate 20 au avut caracter analitic, 3 – caracter investigativ și celelalte, 64, aproape 75 la sută din total, caracter informativ (a se vedea Tabelul 2.2.1). În reflectarea corupției, cel mai des au apelat la genuri jurnalistice analitice Jurnal TV și ProTV.md. În același rând, 4 redacții – Radio Moldova, Publika.md, Moldova 1 și GRT, au ocolit genurile analitice și au utilizat exclusiv genuri informative. Trei redacții – ProTV.md, Observatorul de Nord și Unghiul au publicat în perioada de referință câte o investigație jurnalistică.

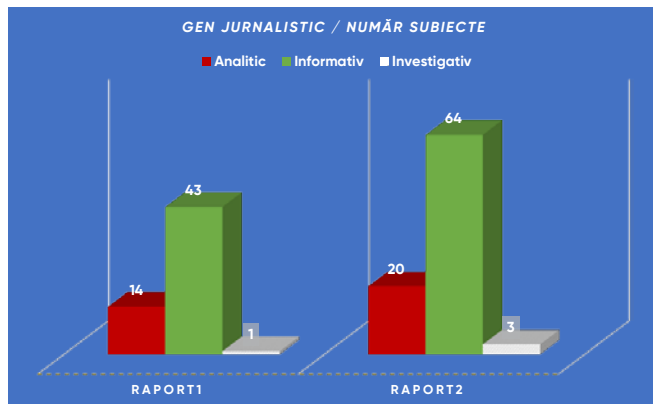
Două redacții – Protv.md și Unghiul au lucrat în toate cele trei tipuri de genuri jurnalistice, iar o redacție – Observatorul de Nord – doar în genurile analitic și investigativ.

Tabel 2.2.1

INSTITUȚIA / GENURI	ANALITIC	INFORMATIV	INVESTIGATIV	TOTAL GENERAL
TV8.md	1	23	0	24
Protv.md	4	10	1	15
Radio Moldova	0	9	0	9
Jurnal TV	7	1	0	8
Nokta.md	2	5	0	7
Esp.md	2	4	0	6
Publika.md	0	5	0	5
Moldova 1	0	4	0	4
Observatorul de Nord	2	0	1	3
Unghiul	1	1	1	3
Studio-L	1	1	0	2
GRT	0	1	0	1
Elita TV	0	0	0	0
TOTAL GENERAL	20	64	3	87

De menționat, că în comparație cu perioada precedentă, numărul investigațiilor jurnalistice a crescut de la 1 la 3, iar cel al subiectelor analitice – de la 14 la 20 (a se vedea Diagrama 2.2.1). Oricum, pe acest segment nu sunt atestate progrese, astfel că procentajul subiectelor realizate în genuri analitice și investigative rămâne a fi cam același – 26,43% în perioada de referință, față de 25,86% în perioada anterioară.

Diagrama 2.2.1

2.3. Paternitate conținuturi și categorii de protagoniști

Din numărul total de subiecte 75 la sută au fost realizate de către redacțiile monitorizate. În 15 cazuri subiectele au fost preluate fidel din alte surse media, iar în 7 cazuri – preluate și prelucrate până la publicare/difuzare (a se vedea Tabelul 2.3).

Cele mai multe subiecte proprii a realizat în perioada de monitorizare TV8.md – 22. Două redacții – Radio Moldova și Jurnal TV au difuzat doar conținuturi proprii, iar o redacție – Observatorul de Nord, nu a avut conținuturi proprii. Opt redacții au preluat subiecte fără a interveni în ele. Cele mai multe au fost preluate fidel de Esp.md – 4 la număr. Trei redacții au preluat și au prelucrat subiecte, iar cele mai multe – Protv.md, 4 la număr.

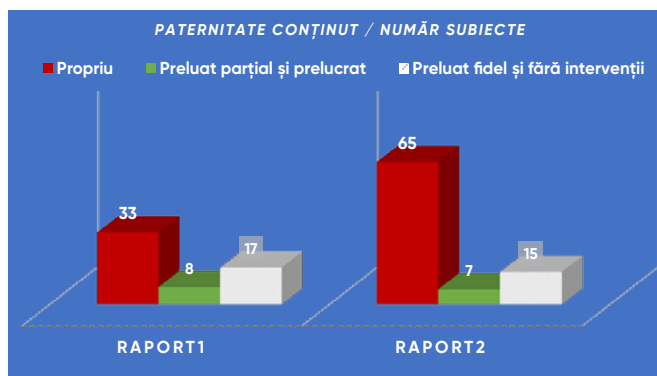
Tabel 2.3

INSTITUȚIA / PATERNITATE SUBIECTE	PROPRIU	PRELUAT PARȚIAL & PRELUCRAT	PRELUAT FIDEL	TOTAL GENERAL
TV8.md	22	0	2	24
Protv.md	10	4	1	15
Radio Moldova	9	0	0	9

INSTITUȚIA / PATERNITATE SUBIECTE	PROPRIU	PRELUAT PARȚIAL & PRELUCRAT	PRELUAT FIDEL	TOTAL GENERAL
Jurnal TV	8	0	0	8
Nokta.md	4	2	1	7
Esp.md	2	0	4	6
Publika.md	4	0	1	5
Moldova 1	3	1	0	4
Observatorul de Nord	0	0	3	3
Unghiul	1	0	2	3
Studio-L	1	0	1	2
GRT	1	0	0	1
Elita TV	0	0	0	0
TOTAL GENERAL	65	7	15	87

Spre deosebire de perioada precedentă de monitorizare, în actuala s-a diminuat insignifiant subiectele preluate fidel sau preluate și prelucrate, dar a crescut cu aproape 20 la sută (56,89% vs 74,71%) numărul subiectelor proprii ale redacțiilor (a se vedea Diagrama 2.3).

Diagrama 2.3

În cele 87 de conținuturi tematice monitorizate au fost atestați 322 de protagoniști, inclusiv 216 (67%) – principali, adică bănuți sau acuzați de corupție și reprezentanți ai organelor de drept (a se vedea Tabelul 2.3.1).

Un echilibru relativ al protagoniștilor principali este constatat în subiectele redacțiilor Protv.md, Jurnal TV, Unghiul, Esp.md, Moldova 1 și Observatorul de Nord. În subiectele de la Publika.md, Nokta.md și Studio-L este lipsă fie o categorie de protagoniști principali, fie alta. În subiectul GRT lipsesc ambele categorii.

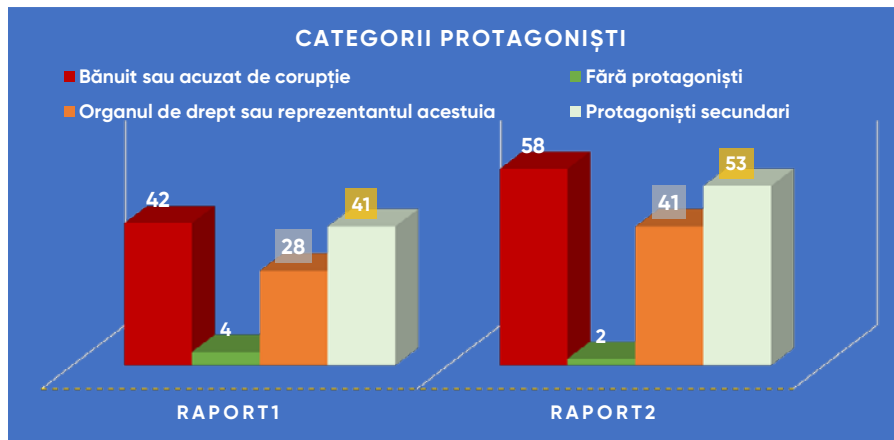
În medie, în fiecare subiect au fost prezenți câte doi-trei protagoniști principali.

Tabel 2.3.1

INSTITUȚIA / PROTAGONIȘTI	BĂNUIT SAU ACUZAT DE CORUPȚIE	ORGANUL DE DREPT	PROTAGONIȘTI SECUNDARI	TOTAL GENERAL
TV8.md	41	2	17	60
Protv.md	30	20	4	54
Jurnal TV	22	23	8	53
Radio Moldova	2	20	28	50
Unghiul	9	4	9	22
Esp.md	4	7	10	21
Moldova 1	4	5	7	16
Publika.md	14	0	1	15
Observatorul de Nord	2	4	7	13
Nokta.md	1	0	11	12
Studio-L	0	2	3	5
GRT	0	0	1	1
Elita TV	0	0	0	0
TOTAL GENERAL	129	87	106	322

În perioada actuală de monitorizare numărul protagoniștilor constituie 322, inclusiv 216 – principali, față de perioada precedentă, când au fost atestați 111 protagoniști, inclusiv 70 – principali. Oricum, raportul între protagoniștii principali, cei care contează în subiecte jurnalistice despre cazuri de corupție, a rămas aproximativ același (a se vedea Diagrama 2.3.1).

Diagrama 2.3.1

2.4. Gradul de răspândire al conținuturilor, arealul geografic și categoriile de calitate a acestora

Jumătate din numărul subiectelor au fost distribuite și prin intermediul unei rețele sociale și 40 la sută (42%) – prin intermediul a cel puțin două rețele sociale. În 7 cazuri conținuturile mediatice nu au fost distribuite și pe alte căi disponibile (a se vedea Tabelul 2.4).

Două redacții – TV8.md și Protv.md, au asigurat o răspândire largă a majorității subiectelor tematice realizate. Șapte redacții n-ar recurs decât la o singură rețea socială pentru distribuirea suplimentară a conținuturilor monitorizate.

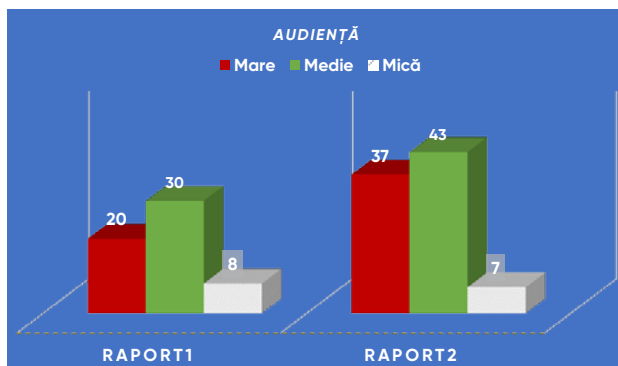
Tabel 2.4

INSTITUȚIA / AUDIENȚĂ	MARE	MEDIE	MICĂ	TOTAL GENERAL
TV8.md	18	6	0	24
Protv.md	12	3	0	15
Radio Moldova	2	7	0	9
Jurnal TV	4	2	2	8
Nokta.md	1	6	0	7

INSTITUȚIA / AUDIENȚĂ	MARE	MEDIE	MICĂ	TOTAL GENERAL
Esp.md	0	6	0	6
Publika.md	0	5	0	5
Moldova 1	0	3	1	4
Observatorul de Nord	0	1	2	3
Unghiul	0	2	1	3
Studio-L	0	1	1	2
GRT	0	1	0	1
Elita TV	0	0	0	0
TOTAL GENERAL	37	43	7	87

În perioada de referință numărul subiectelor tematice cu audiență mare a crescut cu 8 la sută în comparație cu prima perioadă de monitorizare (42,52% vs 34,48%). În același rând a scăzut cu unul subiectele cu audiență mică (a se vedea Diagrama 2.4), ceea ce în expresie procentuală înseamnă cu aproape 6 la sută (8,04% vs 13,79). Cu ceva mai mult de doi la sută s-a diminuat și raportul subiectelor cu audiență medie (de la 51,72% la 49,42%).

Diagrame 2.4

În 19 subiecte (22%) din cele 87 monitorizate nu este indicată regiunea în care au fost realizate. În celelalte subiecte sunt vizate Chișinăul, în 48 de rânduri, și 7 raioane, cumulativ, în 27 de rânduri. Raionul Ocnîța se regăsește în 13 subiecte, exact ca și în cazul raionului Ialoveni, vizat în monitorizarea anterioară (a se vedea Diagrama 2.4 și Diagrama 2.4.1). De reținut, că în rândul regiunilor

lipsește UTAG Gagauz Yeri și mun. Bălți, unde operează trei instituții media monitorizate – Nokta.md și GRT și, respectiv, Esp.md. Din regiunile vizate în perioada anterioară de monitorizare, exclusiv Chișinău, doar Soroca se regăsește în datele monitorizării actuale. În același timp, arealul geografic a fost lărgit până la 7 raioane, față de 5, atestate în perioada precedentă.

În două subiecte tematice – unul de la Moldova 1 și altul – de la Jurnal TV, au fost vizate două țări, Ucraina și, respectiv, România.

Diagrama 2.4

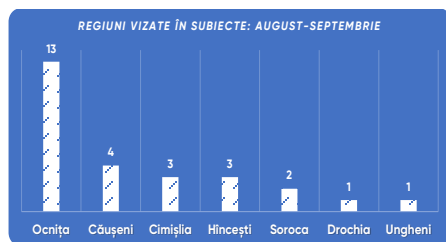
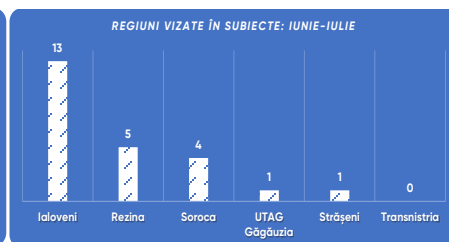

Diagrama 2.4.1

Redacțiile TV8.md, Protv.md, Moldova 1 și Publika.md, cu sediul în capitală, demonstrează un echilibru relativ în reflectarea cazurilor de corupție din Chișinău și din alte regiuni ale țării (a se vedea Tabelul 2.4.1). Atare echilibru lipsește la Radio Moldova, dar, mai ales, la Esp.md, Unghiul și Studio-L, care au sedii în regiuni ale țării, însă dau prioritate reflectării cazurilor de corupție din capitală.

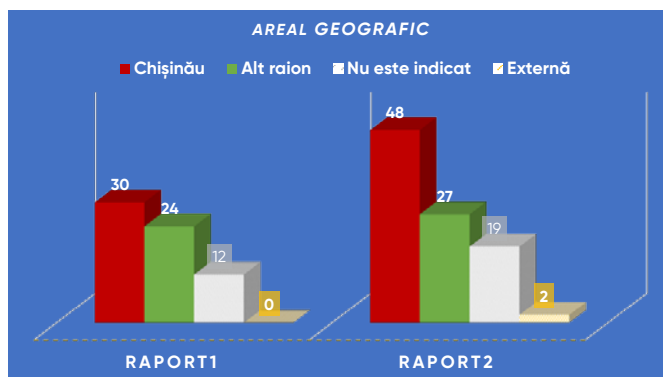
Tabel 2.4.1

INSTITUȚIA / GEOGRAFIE	CHIȘINĂU	ALT RAION	NU ESTE INDICAT	EXTERNĂ
TV8.md	14	10	3	0
Protv.md	10	4	1	0
Radio Moldova	7	1	2	0
Jurnal TV	0	2	5	1
Nokta.md	1	1	5	0
Esp.md	5	2	0	0
Moldova 1	3	2	0	1
Publika.md	3	2	0	0

Observatorul de Nord	2	2	0	0
Unghiul	2	1	1	0
Studio-L	1	0	1	0
GRT	0	0	1	0
Elita TV	0	0	0	0
TOTAL	48	27	19	2

În perioada de referință a crescut numărul subiectelor în care este vizat Chișinăul sau alt raion, precum și a celor, în care nu este indicată vreo locație geografică. Totuși, dacă în perioada precedentă de monitorizare 40 la sută dintre subiecte au fost realizate în alte zone geografice decât Chișinău, atunci în actuala perioadă – 30 la sută. Iar numărul subiectelor în care este vizată capitala, a crescut de la 51 la 55 la sută. În arealul geografic cuprins în subiectele monitorizate figurează, în două rânduri, și țări străine (a se vedea Diagrama 2.4.2).

Diagrama 2.4.2

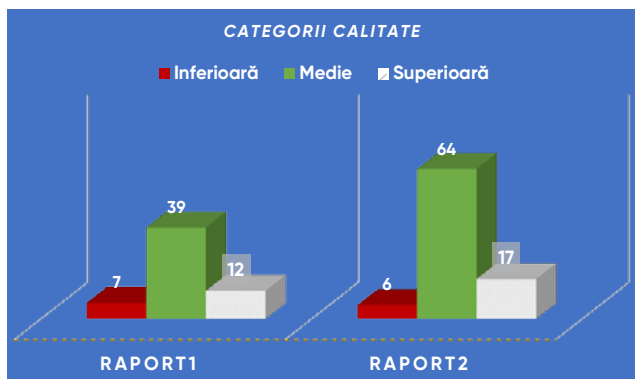
Marea majoritate a conținuturilor monitorizate au fost de calitate medie, 64 la număr (74%). 17 subiecte (19%) au fost de calitate bună și restul – 6 (7%), de calitate inferioară (a se vedea Tabelul 2.4.2). Șase redacții au realizat subiecte de calitate bună/superioară, iar cele mai multe – Jurnal TV. Patru redacții – Protv.md, Esp.md, Studio-L și GRT, au publicat/difuzat subiecte de calitate îndoielnică. Patru redacții – Radio Moldova, Publika.md, Moldova 1 și Observatorul de Nord, au realizat subiecte exclusiv de calitate medie.

Tabel 2.4.2

INSTITUȚIA / CALITATE	INFERIOARĂ	MEDIE	SUPERIOARĂ	TOTAL MATERIALE
TV8.md	0	22	2	24
ProTV.md	3	12	0	15
Radio Moldova	0	9	0	9
Jurnal TV	0	1	7	8
Nokta.md	0	4	3	7
Esp.md	1	3	2	6
Publika.md	0	5	0	5
Moldova 1	0	4	0	4
Observatorul de Nord	0	3	0	3
Unghiul	0	1	2	3
Studio-L	1	0	1	2
GRT	1	0	0	1
Elita TV	0	0	0	0
TOTAL MATERIALE	6	64	17	87

Situația pe dimensiunea categoriilor de calitate jurnalistică a subiecților atestă schimbări insignifiante comparativ cu perioada precedentă de monitorizare (a se vedea Diagrama 2.4.3). Astfel, numărul subiecților de calitate inferioară a scăzut cu unul (aproximativ 5%), cel al subiecților de calitate medie s-a mărit cu 25 (aproximativ 7%) și cel al subiecților de calitate superioară s-a mărit cu 5 (diminuare de aproximativ 2%), în comparație cu prima perioadă de monitorizare.

Diagrama 2.4.3

III. Date generale calitative

3.1. Genul jurnalistic

Pentru genurile jurnalistice în care au fost realizate cele 87 de subiecte instituțiile mass-media monitorizate au întrunit un total de 310 puncte. Punctajul acestui indicator pentru perioada precedentă de monitorizare a constituit 185 de puncte (a se vedea Tabelul 3.1). Astfel, la o creștere a numărului de subiecte de 1,5 ori, atestăm o creștere a punctajului general pentru acest indicator de 1,67 ori, față de perioada anterioară. Scorul mediu pentru subiectele informative și cele analitice a sporit cu circa trei zecimi de unitate, iar scorul mediu pentru investigații s-a diminuat cu un punct față de perioada precedentă. Per total, scorul mediu pentru utilizarea celor trei tipuri de genuri jurnalistice în reflectarea corupției a înregistrat o creștere de 0,37 față de perioada precedentă.

Tabel 3.1.

GEN JURNALISTIC	NUMĂR SUBIECTE		PUNCTAJ		SCOR MEDIU	
	Raport 2	Raport 1	Raport 2	Raport 1	Raport 2	Raport 1
Informativ	64	14	176	72	2,75	2,42
Analitic	20	43	110	104	5,50	5,14
Investigativ	3	1	24	9	8,00	9,00
TOTAL GENERAL	87	58	310	185	3,56	3,19

Pentru utilizarea genurilor analitice a fost înregistrat un scor mediu de 5,50 puncte din 6 posibile; pentru genurile informative – 2,75 puncte din 3 posibile și pentru genurile investigative – 8 puncte din 10 posibile (a se vedea Tabelul 3.1.1). Astfel scorul mediu pentru utilizarea genurilor jurnalistice în reflectarea cazurilor de corupție din domeniile tematice monitorizate constituie 3,56 puncte din 6,33 puncte posibile.

Cele mai înalte scoruri, între cinci și șase puncte, li-au obținut redacțiile Unghiul, Observatorul de Nord și Jurnal TV. De rând cu aceste redacții, altele trei – Protv.md, Publika.md și Nokta.md, au înregistrat punctaj peste scorul mediu.

Jumătate dintre redacții, potrivit acestui indicator, se situează sub medie, cu punctaje cuprinse între 2 (GRT) și 3,50 (Studio-L).

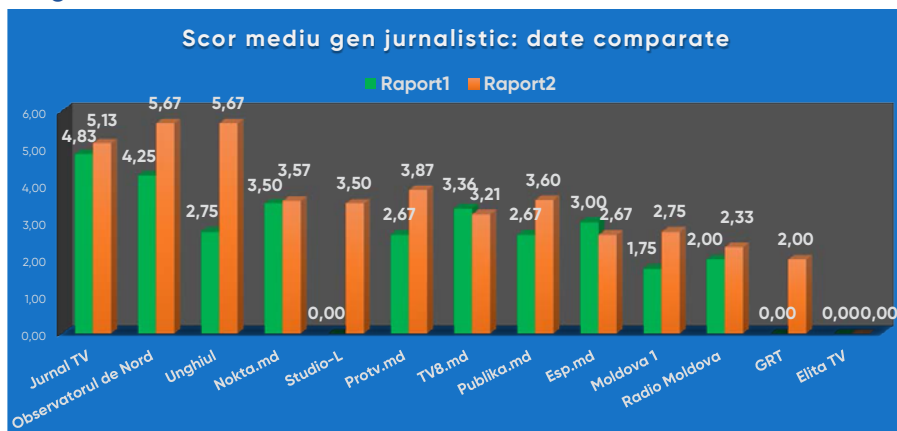
Tabel 3.1.1

INSTITUȚIA / GENURI	ANALITIC	INFORMATIV	INVESTIGATIV	SCOR MEDIU
Unghiul	6,00	2,00	9,00	5,67
Observatorul de Nord	4,50	0,00	8,00	5,67
Jurnal TV	5,43	3,00	0,00	5,13
Protv.md	6,00	2,70	7,00	3,87
Publika.md	0,00	3,60	0,00	3,60
Nokta.md	6,00	2,60	0,00	3,57
Studio-L	5,00	2,00	0,00	3,50
TV8.md	6,00	3,09	0,00	3,21
Moldova 1	0,00	2,75	0,00	2,75
Esp.md	5,00	1,50	0,00	2,67
Radio Moldova	0,00	2,33	0,00	2,33
GRT	0,00	2,00	0,00	2,00
Elita TV	0,00	0,00	0,00	0,00
SCOR MEDIU	5,50	2,75	8,00	3,56

Date comparate cu referire la scorurile medii pentru genurile jurnalistice utilizate de instituțiile mass-media în reflectarea corupției în domeniile monitorizate în perioada anterioară (Raport 1) și în perioada actuală (Raport 2) sunt prezentate în Diagrama 3.1.

Datele comparate relevă că 9 redacții (plus Studio-L, care anterior nu a fost monitorizată) și-au ridicat, în măsură diferită, scorul mediu pentru indicatorul *gen jurnalistic*, iar două – TV8.md și Esp.md – și l-au diminuat.

Diagrama 3.1

3.2. Paternitate conținuturi

Instituțiile mass-media monitorizate, pentru 65 de conținuturi mediatice proprii, 7 – preluate și prelucrate, și 15 – preluate fidel, au acumulat 730 de puncte, obținând un scor mediu de 8,39 puncte la acest indicator din 10 posibile, dacă toate subiectele ar fi fost proprii. Față de perioada precedentă de monitorizare, a crescut simțitor, aproape de două ori, punctajul pentru subiectele proprii și s-a diminuat puțin cel pentru subiectele preluate fidel sau preluate și prelucrate (a se vedea Tabelul 3.2). Să remarcăm că scorul mediu pentru indicatorul *paternitate subiecte* a înregistrat o creștere de 1,13 puncte față de perioada anterioară.

Tabel 3.2

PATERNITATE SUBIECT	PUNCTAJ		SCOR MEDIU	
	Raport 2	Raport 1	Raport 2	Raport 1
Propriu	650	330	10,00	10,00
Preluat parțial și prelucrat	35	40	5,00	5,00
Preluat fidel și fără intervenții	45	51	3,00	3,00
TOTAL GENERAL	730	421	8,39	7,26

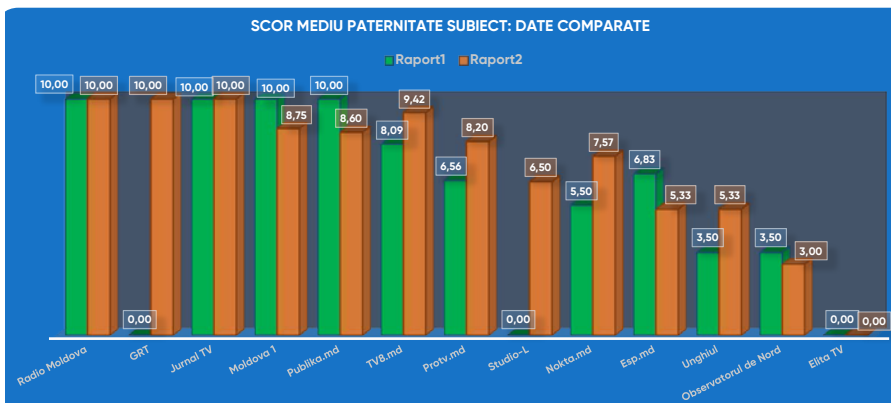
Trei redacții – GRT, Radio Moldova și Jurnal TV, care au difuzat doar subiecte proprii, au acumulat un scor mediu maxim posibil. Punctaje peste scorul mediu au înregistrat încă trei redacții – TV8.md, Moldova 1 și Publika.md. Celelalte redacții au punctaje sub scorul mediu, iar cel mai mic punctaj la acest indicator l-a obținut Observatorul de Nord, care a publicat doar subiecte preluate fidel.

Tabel 3.2.1

INSTITUȚIA / PATERNITATE SUBIECT	NUMĂR SUBIECTE	PUNCTAJ	SCOR MEDIU
GRT	1	10	10,00
Radio Moldova	9	90	10,00
Jurnal TV	8	80	10,00
TV8.md	24	226	9,42
Moldova 1	4	35	8,75
Publika.md	5	43	8,60
Protv.md	15	123	8,20
Nokta.md	7	53	7,57
Studio-L	2	13	6,50
Esp.md	6	32	5,33
Unghiul	3	16	5,33
Observatorul de Nord	3	9	3,00
Elita TV	0	0	0,00
TOTAL GENERAL	87	730	8,39

Datele comparate referitoare la paternitatea subiectelor indică faptul că șapte redacții (plus Studio-L) fie și-au menținut scorul mediu obținut în perioada trecută de monitorizare, fie și l-au îmbunătățit. Celelalte patru redacții – Moldova 1, Publika.md, Esp.md și Observatorul de Nord – și l-au diminuat, iar cel mai mult – Esp.md, de la 6,83 la 5,33 puncte (a se vedea Diagrama 3.2).

Diagrama 3.2

3.3. Audiență

Majoritatea subiectelor au fost distribuite suplimentar pe una sau pe două și mai multe rețele sociale, pentru a asigura o audiență cât mai largă. Astfel, potrivit criteriului de audiență, instituțiile mass-media monitorizate au înregistrat cumulativ 568 de puncte din 649 posibile și un scor mediu de 6,53 puncte din 10 posibile. Scorul mediu înregistrat este în creștere cu 0,46 puncte față de prima perioadă de monitorizare (a se vedea Tabelul 3.3).

Tabel 3.3

CATEGORIE AUDIENȚĂ	PUNCTAJ		SCOR MEDIU	
	Raport 2	Raport 1	Raport 2	Raport 1
Mare	320	175	8,65	8,75
Medie	230	158	5,35	5,27
Mică	18	19	2,57	2,38
TOTAL GENERAL	568	352	6,53	6,07

Trei redacții – TV8.md, Protv.md și Jurnal TV au acumulat punctaje peste scorul mediu, iar celelalte – sub media generală a indicatorului audienței, între 6,00 și 3,50 puncte. Cel mai mic scor mediu sunt atestate la Observatorul de Nord și la Studio-L (a se vedea Tabelul 3.3.1).

Tabel 3.3.1

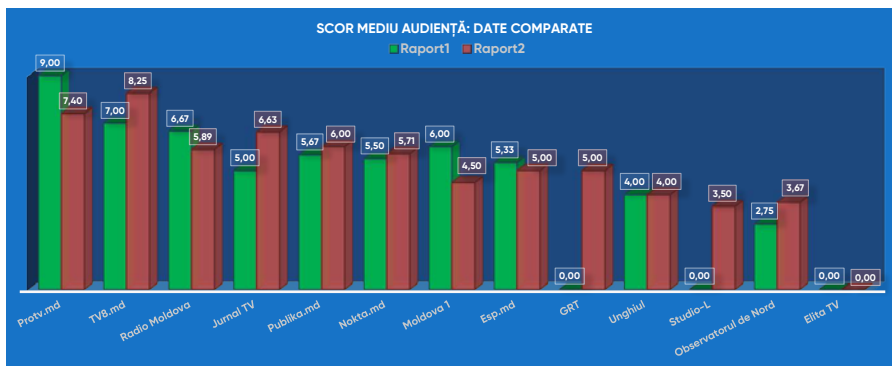
INSTITUȚIA / AUDIENȚĂ	NUMĂR SUBIECTE	PUNCTAJ	SCOR MEDIU
TV8.md	24	198	8,25
Protv.md	15	111	7,40
Jurnal TV	8	53	6,63
Publika.md	5	30	6,00
Radio Moldova	9	53	5,89
Nokta.md	7	40	5,71
GRT	1	5	5,00
Esp.md	6	30	5,00
Moldova 1	4	18	4,50

INSTITUȚIA / AUDIENȚĂ	NUMĂR SUBIECTE	PUNTAJ	SCOR MEDIU
Unghiul	3	12	4,00
Observatorul de Nord	3	11	3,67
Studio-L	2	7	3,50
Elita TV	0	0	0,00
TOTAL GENERAL	87	568	6,53

Potrivit datelor comparate, opt redacții (inclusiv Studio-L) și-au menținut sau și-au lărgit audiența față de perioada anterioară de monitorizare. Alte patru redacții – Protv.md, Radio Moldova, Esp.md și Moldova 1, și-au diminuat scorul mediu pentru acest indicator, iar cel mai mult – Protv.md și Moldova 1 cu 1,6 și, respectiv, 1,5 puncte (a se vedea Diagrama 3.3).

Diagrama 3.3

3.4. Calitate conținuturi

Pentru 17 subiecte de calitate jurnalistică bună, 64 – de calitate medie și 6 – de calitate inferioară, instituțiile mass-media monitorizate au înregistrat în comun 516 puncte din 572 posibile, și un scor mediu de 5,93 puncte din 10 posibile. Este un scor în creștere cu 0,34 puncte față de perioada precedentă de monitorizare (a se vedea Tabelul 3.4).

Ca și perioada anterioară de monitorizare, nu a fost atestat niciun subiect de calitate inadmisibilă.

Tabel 3.4

CATEGORIE CALITATE	PUNCTAJ		SCOR MEDIU	
	Raport 2	Raport 1	Raport 2	Raport 1
Inferioară	14	15	2,33	2,14
Medie	353	203	5,52	5,21
Superioară	149	106	8,76	8,83
TOTAL GENERAL	516	324	5,93	5,59

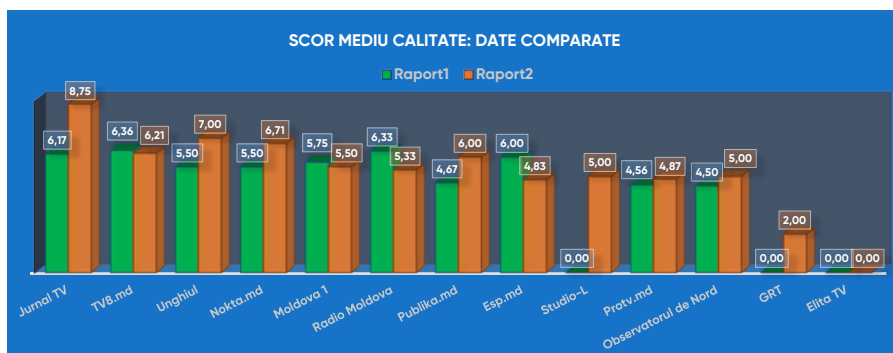
Pentru calitatea jurnalistică a subiectelor la temele monitorizate cinci redacții – Jurnal TV, Unghiul, Nokta.md, TV8.md și Publika.md, au înregistrat punctaje peste scorul mediu, iar celelalte – sub media generală pentru indicatorul în cauză. De punctajul maxim posibil s-a apropiat cel mai mult Jurnal TV, singura redacție cu un scor mediu de peste 8 puncte. Cel mai mic scor la indicatorul calității jurnalistice este atestat la GRT – 2 puncte din 3 maxim posibile pentru un subiect de calitate inferioară (a se vedea Tabelul 3.4.1).

Tabel 3.4.1

INSTITUȚIA	NUMĂR SUBIECTE	PUNCTAJ	SCOR MEDIU
Jurnal TV	8	70	8,75
Unghiul	3	21	7,00
Nokta.md	7	47	6,71
TV8.md	24	149	6,21
Publika.md	5	30	6,00
Moldova 1	4	22	5,50
Radio Moldova	9	48	5,33
Studio-L	2	10	5,00
Observatorul de Nord	3	15	5,00
Protv.md	15	73	4,87
Esp.md	6	29	4,83
GRT	1	2	2,00
Elita TV	0	0	0,00
TOTAL GENERAL	87	516	5,93

Datele comparate ale calității subiectelor jurnalistice la nivel de redacții atestă o îmbunătățire a situației în cazul a opt instituții mass-media monitorizate, inclusiv Studio-L. Totodată, patru redacții – TV8.md, Radio Moldova, Moldova 1 și Esp.md, au înregistrat o diminuare a calității în comparație cu perioada precedentă de monitorizare (a se vedea Diagrama 3.4).

Diagrama 3.4

3.5. Rezultate date calitative

Conform evaluării conținuturilor mediatice prin aplicarea celor patru indicatori calitativi, instituțiile mass-media monitorizate au acumulat împreună 2124 de puncte, din care și se deduce scorul mediu. Cele mai multe puncte din total le-a generat indicatorul *paternitate* – 730, iar cele mai puține – indicatorul *gen jurnalistic* – 310 (a se vedea Tabelul 3.5). Dacă redacțiile ar fi reflectat la fel cele patru teme monitorizate, contribuția fiecăreia în punctajul general ar fi fost de 177. Pornind de la acest prag, constatăm că l-au depășit patru redacții – TV8.md, Protv.md, Jurnal TV și Radio Moldova, iar cel mai mult – TV8.md, de peste trei ori și jumătate. Cinci redacții – Moldova 1, Unghiul, Observatorul de Nord, Studio-L și GRT, n-au ajuns la nici o sută de puncte, iar cel mai puțin la punctajul general a contribuit GRT – cu 19 puncte.

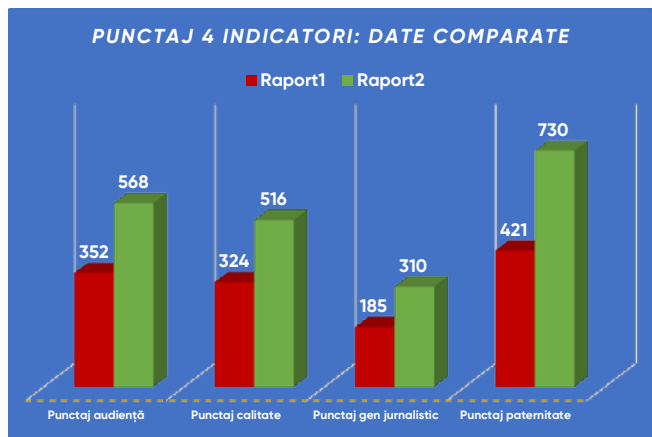
Tabel 3.5

INSTITUȚIE / PUNCTAJ	PUNCTAJ GEN JURNALISTIC	PUNCTAJ PATERNITATE	PUNCTAJ AUDIENȚĂ	PUNCTAJ CALITATE	PUNCTAJ TOTAL
TV8.md	77	226	198	149	650
Protv.md	58	123	111	73	365
Jurnal TV	41	80	53	70	244
Radio Moldova	21	90	53	48	212
Nokta.md	25	53	40	47	165
Publika.md	18	43	30	30	121
Esp.md	16	32	30	29	107
Moldova 1	11	35	18	22	86
Unghiul	17	16	12	21	66
Observatorul de Nord	17	9	11	15	52
Studio-L	7	13	7	10	37
GRT	2	10	5	2	19
Elita TV	--	--	--	--	--
TOTAL GENERAL	310	730	568	516	2124

Datele comparate cu referire la punctajul acumulat în comun și de redacții separat, potrivit celor patru indicatori calitativi în perioada precedentă și cea actuală de monitorizare sunt prezentate în Diagrama 3.5 și în Tabelul 3.5.1. La modul general, atestăm o creștere a punctajului pentru fiecare din cei patru indicatori, iar cea mai mare creștere este înregistrată pentru *paternitate* subiecte și *audiiență*.

Cu referire la redacții, nouă dintre acestea (inclusiv Studio-l) au acumulat punctaje mai mari decât în prima perioadă de monitorizare, iar trei – Esp.md, Moldova 1 și Observatorul de Nord, mai mici.

Diagrama 3.5.

Tabel 3.5.1

INSTITUȚIA / PUNCTAJ 4 INDICATORI	RAPORT 1	RAPORT 2
TV8.md	273	650
Protv.md	205	365
Jurnal TV	156	244
Nokta.md	160	165
Radio Moldova	75	212
Esp.md	127	107
Publika.md	69	121
Moldova 1	94	86
Unghiul	63	66
Observatorul de Nord	60	52
Studio-L	0	37
GRT	0	19
Elita TV	0	0
TOTAL GENERAL	1282	2124

În funcție de valorile numerice acordate fiecărui din cele 87 de conținuturi tematice monitorizate în conformitate cu indicatorii metodologiei, scorul mediu de calitate pentru perioada de referință este **de 24,41 de puncte** din 40 posibile (a se vedea Tabelul 3.5.2).

Tabel 3.5.2

INSTITUȚIA / REZULTATE	SCOR MEDIU / GEN JURNALISTIC	SCOR MEDIU / PATERNITATE	SCOR MEDIU / AUDIENȚĂ	SCOR MEDIU / CALITATE	SCOR MEDIU GENERAL
Jurnal TV	5,13	10,00	6,63	8,75	30,50
TV8.md	3,21	9,42	8,25	6,21	27,08
Protv.md	3,87	8,20	7,40	4,87	24,33
Publika.md	3,60	8,60	6,00	6,00	24,20
Nokta.md	3,57	7,57	5,71	6,71	23,57
Radio Moldova	2,33	10,00	5,89	5,33	23,56
Unghiul	5,67	5,33	4,00	7,00	22,00
Moldova 1	2,75	8,75	4,50	5,50	21,50
GRT	2,00	10,00	5,00	2,00	19,00
Studio-L	3,50	6,50	3,50	5,00	18,50
Esp.md	2,67	5,33	5,00	4,83	17,83
Observatorul de Nord	5,67	3,00	3,67	5,00	17,33
Elita TV	--	--	--	--	--
TOTAL GENERAL	3,56	8,39	6,53	5,93	24,41

Scorul mediu atestat este cuprins între 20 și 26 de puncte inclusiv și, potrivit metodologiei, corespunde unei **reflectări relativ bune a fenomenului corupției** în cele patru domenii tematice monitorizate.

Scorul mediu atins semnifică treapta a patra de calitate din cele șase, prevăzute de metodologie. Până la 19 puncte inclusiv – treapta a treia, ar însemna o reflectare acceptabilă a corupției, iar de la 27 până la 33 de puncte inclusiv – treapta a cincea, o reflectare bună a tematicii.

De remarcat, că două redacții – Jurnal TV și TV8.md, au atins treapta a cincea și sunt singurele cu punctaje peste scorul mediu general. Șase redacții – Protv.md, Publika.md, Nokta.md, Radio Moldova, Unghiul și Moldova 1, se încadrează în treapta a patra. Patru redacții n-au depășit treapta a treia de calitate. La Elita TV, cu zero puncte, reflectarea corupției în domeniile monitorizate, a lipsit în perioada de referință.

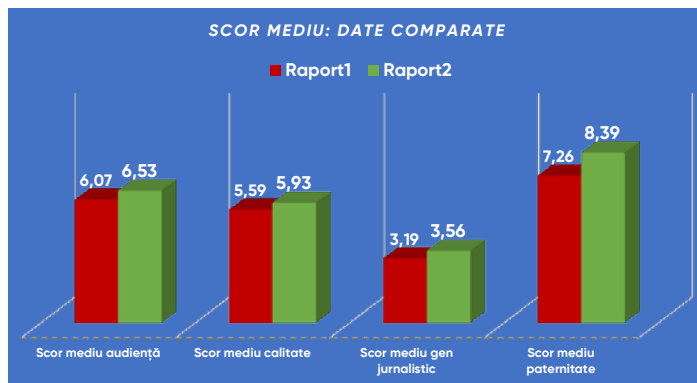
Datele comparate cu referire la punctajul acumulat de redacții separat și în comun, potrivit celor patru indicatori calitativi în perioada precedentă și cea actuală de monitorizare sunt prezentate în Tabelul 3.5.2 și în Diagrama 3.5.

Datele comparate vizând scorul mediu pentru indicatorii calitativi și scorul mediu pe redacții în perioada precedentă și cea actuală de monitorizare sunt prezentate în Diagrama 3.5.1 și în Tabelul 3.5.3.

Cea mai mare creștere a scorului mediu este înregistrată pentru indicatorul *paternitatea* subiectelor – cu puțin peste un punct. În rest, creșterile sunt sub jumătate de punct.

La nivel de redacții, nouă (inclusiv Studio-1) și-au ridicat scorul mediu, comparativ cu perioada precedentă de monitorizare, iar trei – Radio Moldova, Moldova 1 și Esp.md, și l-au diminuat, iar cel mai mult – cu peste trei puncte, Esp.md.

Diagrama 3.5.1

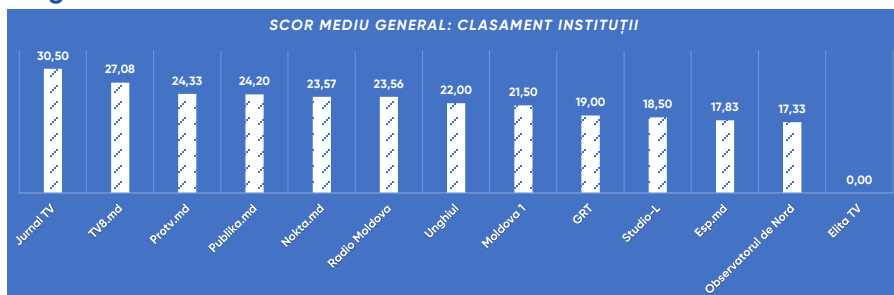
Tabel 3.5.3

INSTITUȚIA / SCOR MEDIU: DATE COMPARATE	RAPORT 1	RAPORT 2
Jurnal TV	26,00	30,50
TV8.md	24,82	27,08
Radio Moldova	25,00	23,56

INSTITUȚIA / SCOR MEDIU: DATE COMPARATE	RAPORT 1	RAPORT 2
Publika.md	23,00	24,20
ProTV.md	22,78	24,33
Moldova 1	23,50	21,50
Nokta.md	20,00	23,57
Esp.md	21,17	17,83
GRT	0,00	19,00
Studio-L	0,00	18,50
Unghiul	15,75	22,00
Observatorul de Nord	15,00	17,33
Elita TV	0,00	0,00
TOTAL GENERAL	22,10	24,41

Un clasament al instituțiilor mass-media este prezentat în Diagrama 3.5.2.

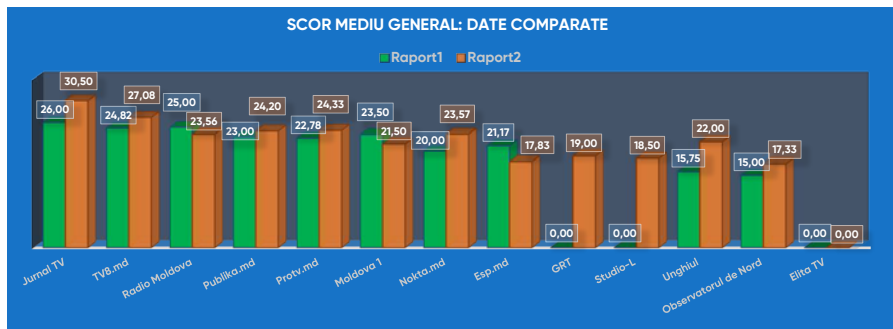
Diagrama 3.5.2

Date comparate cu referire la scorul mediu general înregistrat de instituțiile mass-media în cele două perioade de monitorizate sunt prezentate în Diagrama 3.5.3.

Diagrama 3.5.3

Clasamentul instituțiilor mass-media în cele două perioade de monitorizare este prezentat în Tabelul 3.5.4. Datele relevă că o singură redacție – Jurnal TV, și-a păstrat poziția de lider. Celelalte redacții fie și-au îmbunătățit, fie și-au înrăutățit performanța. Se fac remarcate cedările, cu patru poziții, făcute față de perioada anterioară a redacțiilor Radio Moldova, Moldova 1 și Esp.md.

Tabel 3.5.4

CLASAMENT INSTITUȚII: DATE COMPARATE		
INSTITUȚII	LOC	
	RAPORT 2	RAPORT 1
Jurnal TV	1.	1.
TV8.md	2.	3.
Protv.md	3.	6.
Publika.md	4.	5.
Nokta.md	5.	8.
Radio Moldova	6.	2.
Unghiul	7.	9.
Moldova 1	8.	4.
GRT	9.	12.
Studio-L	10.	-
Esp.md	11.	7.
Observatorul de Nord	12.	10.
Elita TV	13.	11.

Datele comparate indică o ușoară evoluție a scorului mediu general – de la 22,10 puncte la 24,41 puncte, deși pe anumite segmente, în cazul mai multor instituții mass-media monitorizate, situația fie a stagnat, fie a degradat. Doar rezultatele monitorizărilor ulterioare poate să indice dacă evoluția înregistrată va deveni tendință sau va rămâne o întâmplare.

Concluzii generate date cantitative/calitative

1. În perioada de referință a crescut semnificativ numărul subiectelor la temele monitorizate, dar frecvența abordării celor patru teme este, ca și în perioada anterioară, una neuniformă.
2. Similar primei perioade de monitorizare, în unele decade subiectele tematice fie au fost puține, fie au lipsit, iar în altele – a fost abundentă. Faptul denotă că redacțiile așteaptă teme/evenimente, și nu le caută/planifică.
3. Instituțiile mass-media, ca și în perioada precedentă, în 75 la sută din cazuri, au reflectat tematicile monitorizate prin intermediul genurilor jurnalistice informative, deși specificitatea tematicii solicită, mai degrabă, analiză și investigație.
4. A crescut numărul de subiecte proprii și acest lucru ar fi bine să devină tendință clară.
5. La nivelul datelor generale este atestat un echilibru relativ între protagoniștii principali, dar există dezechilibre, unele vădite, la nivelul mai multor redacții dintre cele monitorizate.
6. În comparație cu perioada precedentă de monitorizare, a crescut ponderea subiectelor cu audiență mare, dar oportunitățile la îndemână de distribuire cât mai largă a conținuturilor mediatice mai rămân încă a fi valorificate în măsură corespunzătoare.
7. Geografia atestată a subiectelor despre corupție este, în continuare, îngustă. În 4 luni de monitorizare au prevalat subiectele din capitală și din 2 raioane – Ialoveni și Ocnița. Subiecte separate au vizat alte 9 regiuni. În același timp, 25 de municipii și raioane, sau 2/3 din cele 37 câte sunt în Moldova, au rămas fără atenția mass-mediei monitorizate în materie de reflectare a corupției.
8. În expresie procentuală, cota subiectelor de calitate inferioară și de calitate superioară s-a diminuat cu 5 și, respectiv, cu 2 la sută față de

prima perioadă de monitorizare. În schimb cota subiectelor de calitate medie a înregistrat o creștere cu aproximativ 7 la sută. Altfel spus, situația mai degrabă a stagnat, decât a evoluat pe acest segment.

9. Recomandările cuprinse în Raportul 1 de monitorizare, deși au fost acceptate total, au fost realizate parțial. Anume această stare de lucruri denotă rezultatele Raportului 2 – au evoluat redacțiile care au urmat, cu mai multă ori mai puțină consecvență și, dimpotrivă, au stagnat și au involuat cele, care le-au ignorat. Pentru a accepta recomandările și a le ignora, ar trebui să existe argumente grele.

Recomandări generale

1. Instituțiile mass-media să-și planifice activitatea săptămânală/lunară astfel, încât să poată asigura un număr suficient de subiecte jurnalistice la teme monitorizate, o apariție sistematică în spațiul mediatic și o repartizare mai uniformă în timp a acestora, care ar menține în actualitate fenomenul corupției ca flagel social ce trebuie contracarat. Redacțiile să caute teme și cazuri și să nu se limiteze la a le aștepta din exterior.
2. În reflectarea cazurilor de corupție redacțiile să exploreze cu insistență genurile jurnalistice analitice/investigative, care sunt cele mai potrivite pentru atingerea scopului, chiar dacă genurile informative nu sunt nici de condamnat, nici de abandonat.
3. În reflectarea corupției redacțiile să pună accent vădit pe realizarea conținuturilor proprii – singurele ce pot certifica o activitate jurnalistică. Preluările pot diversifica, nu și substitui, propria oferta mediatică.
4. Rețelele sociale de popularitate, în primul rând, să fie utilizate constant în vederea asigurării unei audiențe cât mai largi a fiecărui subiect tematic, în beneficiu public și în beneficiul redacțiilor.
5. Să fie extins arealul geografic în reflectarea cazurilor de corupție și, în primul rând, pe seama subiectelor tematice realizate în zonele geografice în care operează redacțiile monitorizate.
6. Redacțiile, după caz, să investească în abilitățile jurnaliștilor care reflectă teme de corupție. De reținut: capacitățile profesionale reprezintă factorul determinant în asigurarea unor conținuturi mediatice de calitate.
7. Recomandările, odată acceptate, să fie implementate cu mai multă insistență și cu mai multă consecvență.

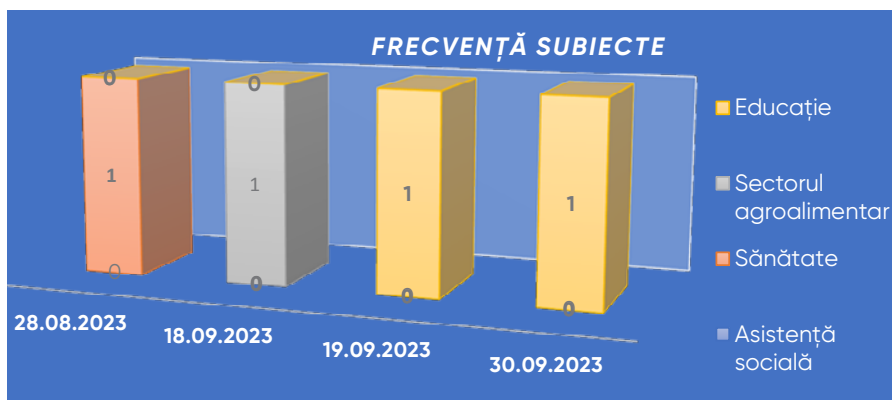
IV. Reflectarea corupției de fiecare instituție mass-media monitorizată

4.1. Tv Moldova 1

Tv Moldova 1, în perioada de referință, a difuzat, ca și anterior, de altfel, 4 subiecte, doar că nu la două, ci la trei dintre temele monitorizate. Ca și în perioada precedentă, 1 subiect a fost difuzat în august și 3 – în septembrie (a se vedea Diagrama 4.1).

Diagrama 4.1.

Cele 4 subiecte au fost realizate prin intermediul genurilor informative, pentru care a obținut un scor mediu de 2,75 puncte din trei posibile, în creștere cu 1 punct față de perioada anterioară de monitorizare. Toate subiectele au fost de calitate medie, întrunind 22 de puncte din 24 posibile și un scor mediu de 5,50 puncte din 6.00 posibile. Scorul mediu pentru calitate este cu 0,25 puncte mai scăzut decât data trecută, când Moldova 1 a avut și 1 subiect de calitate superioară.

Ca și anterior, 1 subiect a vizat corupția mare și 3 – corupția mică. Subiectele, în total, au avut 16 protagoniști, inclusiv 9 – principali, reprezentând, spre deosebire de data trecută, un echilibru relativ (a se vedea Tabelul 4.1).

Tabel 4.1.

CATEGORIA DE PROTAGONIȘTI	NR. DE PROTAGONIȘTI
Organul de drept sau reprezentantul acestuia	5
Bănuțit sau acuzat de corupție	4
Protagoniști secundari	7
Fără protagoniști	0
TOTAL GENERAL	16

Subiectele au vizat cazuri de corupție în Chișinău, în raioanele Hâncești și Ocnița, și în țara vecină – Ucraina. Data trecută era vizat doar Chișinău și Ialoveni.

Moldova 1 a avut 3 subiecte proprii și unul – preluat și prelucrat, întrunind astfel, un scor mediu de 8,75 puncte. Data trecută, când redacția a avut doar subiecte proprii, scorul mediu pentru paternitate a fost de 10,00 puncte.

Spre deosebire de perioada precedentă de monitorizare, când 3 subiecte au avut audiență medie și 1 – medie, în cea actuală numărul de subiecte cu audiență medie a rămas același, iar un subiect a avut audiență mică. Astfel, pentru criteriul audiență redacția a obținut un scor mediu de 4,50, cu 1,50 puncte mai scăzut decât data trecută.

Tv Moldova 1 a înregistrat un scor mediu general de **21,50 puncte** din 40 maxim posibile, cu 2 puncte mai puțin decât scorul mediu general obținut în prima perioadă de monitorizare – 23,50 de puncte. Astfel, Moldova 1, de pe poziția a patra coboară pe poziția a opta în clasamentul instituțiilor mass-media monitorizate.

Recomandări:

1. Tv Moldova 1 să asigure săptămânal, prin planificare, cel puțin, câte un subiect la teme monitorizate și să uniformizeze periodicitatea difuzării lor.
2. Să utilizeze cu precădere genurile jurnalistice analitice și investigative, potrivite atât pentru tematica respectivă, cât și pentru tipul de mass-media – televiziune.

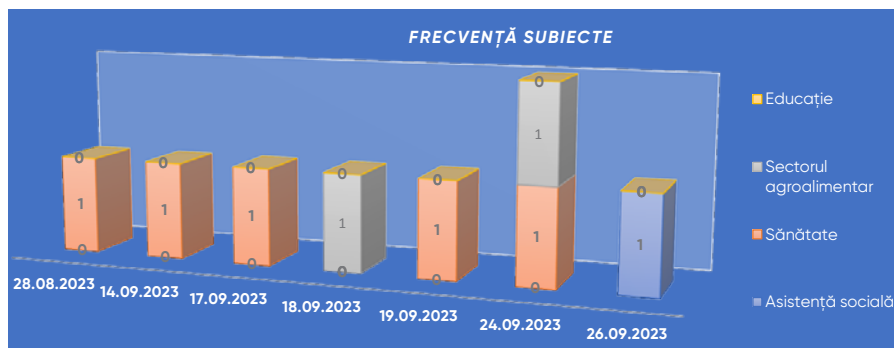
3. Să mențină echilibrul atins între protagoniștii principali din subiectele tematice.
4. Să lărgască aria geografică în reflectarea cazurilor de corupție.
5. Să nu neglijeze posibilitățile rețelelor sociale în lărgirea audienței proprii oferite mediatice, inclusiv a subiectelor pe teme de corupție.
6. Să realizeze cu mai multă consecvență recomandările precedente și curente.

4.2. Jurnal Tv

Jurnal Tv, în perioada de referință a difuzat 8 subiecte la trei din patru teme monitorizate. Data trecută difuzase 6 subiecte la o singură temă. Spre deosebire de perioada anterioară, în actuala perioadă subiectele au fost repartizate neuniform pe durata celor două luni – 1 în august și 7 – în septembrie (a se vedea Diagrama 4.2.).

Diagrama 4.2.

Toate conținuturile de la Jurnal TV au vizat corupția mare. 7 subiecte au fost analitice și unul – informativ. Pentru utilizarea genurilor jurnalistice a înregistrat 70 de puncte din 76 posibile și un scor mediu de 5,13 puncte, cu 0,3 puncte mai mare decât data trecută – 4,83 puncte.

Toate subiectele, ca și în perioada precedentă, au fost proprii și, prin urmare, scorul mediu întrunit constituie 10 puncte. Arealul geografic, cuprinzând raionul

Ocnîța și o țară străină, s-a îngustat față de perioada anterioară, când a cuprins capitala, raionul Ialoveni și raionul Strășeni.

Calitatea jurnalistică a unui subiect a fost medie, iar a celorlalte 7 – superioară. Pentru indicatorul calitate jurnalistică Jurnal Tv a înregistrat un scor mediu de 8,75 puncte din 9,5 posibile. Scorul mediu în cauză e cu 2,58 puncte mai mare decât cel de data trecută – 6,17 puncte.

În cele opt subiecte tematice au fost 53 de protagoniști, inclusiv 45 – protagoniști principali, reprezentați numeric aproape la egalitate (a se vedea Tabelul 4.2).

Tabel 4.2.

CATEGORIA DE PROTAGONIȘTI	NR. DE PROTAGONIȘTI
Organul de drept sau reprezentantul acestuia	23
Bănuț sau acuzat de corupție	22
Protagoniști secundari	8
Fără protagoniști	0
TOTAL GENERAL	53

Patru subiecte au avut audiență mare, două – audiență medie și altele două – audiență mică. Pentru indicatorul de audiență redacția a acumulat 53 de puncte din 58 posibile și a înregistrat un scor mediu de 6,63 puncte. Scorul respectiv este cu 1,63 puncte mai înalt decât cel precedent.

Scorul mediu general pentru Jurnal Tv constituie **30,50 de puncte** din 40 posibile, în creștere cu 4,50 puncte față de scorul mediu anterior (26 de puncte) și rămâne cel mai bun rezultat în rândul instituțiilor mass-media monitorizate.

Recomandări:

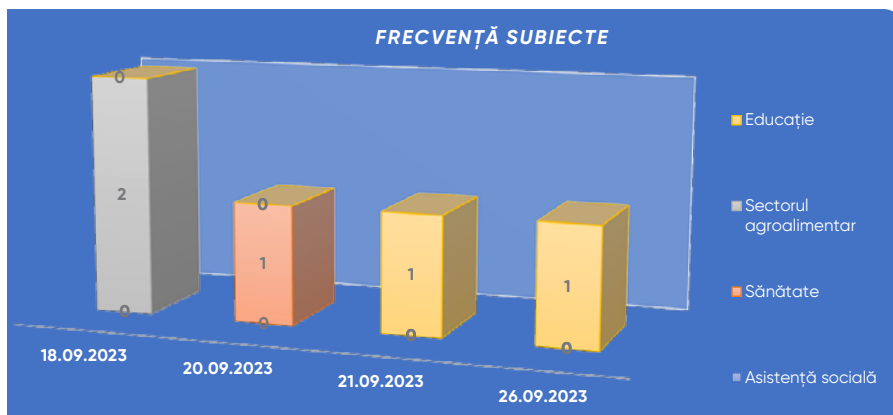
1. Să mențină activitatea în parametri care i-au asigurat o reflectare bună a fenomenului corupției, inclusiv al celui, care a determinat redacția, urmând una dintre recomandările precedente, să renunțe la subiectele jurnalistice care nu întrunesc rigorile profesionale de calitate.
2. Să intervină în zonele ce necesită remediere: repartizarea uniformă pe zile a difuzării subiectelor tematice și lărgirea audienței.

4.3. Publika.md

În perioada de referință Publika.md a realizat 5 subiecte la trei teme, față de trei subiecte, toate la o temă, realizate în perioada precedentă de monitorizare. Toate subiectele au fost publicate în luna septembrie (a se vedea Diagrama 4.3).

Diagrama 4.3.

Ca și data trecută, toate subiectele au vizat corupția mică și au fost informative. Conform indicatorului gen jurnalistic, redacția a obținut un scor mediu de 3,60 puncte, în creștere cu 0,93 puncte față de perioada precedentă.

Patru subiecte au fost proprii și unul – preluat fidel, astfel că, pentru paternitatea conținuturilor Publika.md a înregistrat un scor mediu de 8,60 puncte, în descreștere cu 1,40 puncte față de perioada anterioară de monitorizare, când toate subiectele au fost proprii. Trei subiecte au vizat Chișinăul și două – raionul Ocnîța. Data trecută, pe lângă Chișinău era vizat raionul Ialoveni.

În cele cinci subiecte au fost prezenți în total 15 protagoniști, inclusiv 14 – principali, dar, ca și data trecută, aceștia reprezintă o singură categorie – cea de bănuț sau acuzat de corupție (a se vedea Tabelul 4.3).

Tabel 4.3

CATEGORIA DE PROTAGONIȘTI	NR. DE PROTAGONIȘTI
Organul de drept sau reprezentantul acestuia	0
Bănuțit sau acuzat de corupție	14
Protagoniști secundari	1
Fără protagoniști	0
TOTAL GENERAL	15

Toate subiectele au fost de calitate jurnalistică medie și au obținut un scor mediu de 6,00 puncte, cu 1,33 puncte mai mare decât cel înregistrat în prima perioadă de monitorizare, când redacția publicase și un subiect de calitate inferioară. Ia cel unul – de calitate inferioară. Toate subiectele au avut o audiență medie, întrunind, conform acestui indicator, un scor mediu de 6 puncte.

Publika.md, cu un **scor mediu general de 24,20 puncte**, se situează pe poziția a patra în clasamentul instituțiilor mass-media monitorizate. În perioada anterioară redacția, cu scorul mediu general de 23 de puncte ocupa poziția a cincea.

Recomandări:

1. Să asigure o anumită periodicitate subiectelor la temele monitorizate și să lărgescă geografia realizării acestora.
2. Să reflecte fenomenul corupției prin intermediul, mai ales, al genurilor jurnalistice analitice.
3. Să remedieze situația, atestată două perioade de monitorizare la rând, referitoare la relevanța și echilibrul protagoniștilor.

4.4. Elita Tv

Elita Tv în perioada de referință a difuzat 11 subiecte despre fenomenul corupției, dar niciunul nu a vizat vreun domeniu din cele patru monitorizate.

Recomandare:

1. Elita Tv să-și ajusteze politica editorială de o manieră care să asigure prezența în oferta mediatică a unor subiecte despre fenomenul corupției, inclusiv în domeniile tematice monitorizate, difuzate cu periodicitate, de preferat, săptămânală.

4.5. Tv Găgăuzia

GRT în perioada de referință a difuzat 1 singur subiect la tema sănătate vizând corupția mare. A fost un subiect propriu, de calitate inferioară, cu audiență medie, cu un singur protagonist secundar, fără indicarea zonei geografice, în care a fost realizat. GRT a obținut un scor mediu general de 19,00 puncte și rămâne printre outsiders în clasamentul instituțiilor mass-media monitorizate.

Recomandare:

1. Tv Găgăuzia să-și ajusteze politica editorială de o manieră care să asigure prezența în oferta mediatică a unor subiecte despre fenomenul corupției, inclusiv în domeniile tematice monitorizate, difuzate cu periodicitate, de preferat, săptămânală.

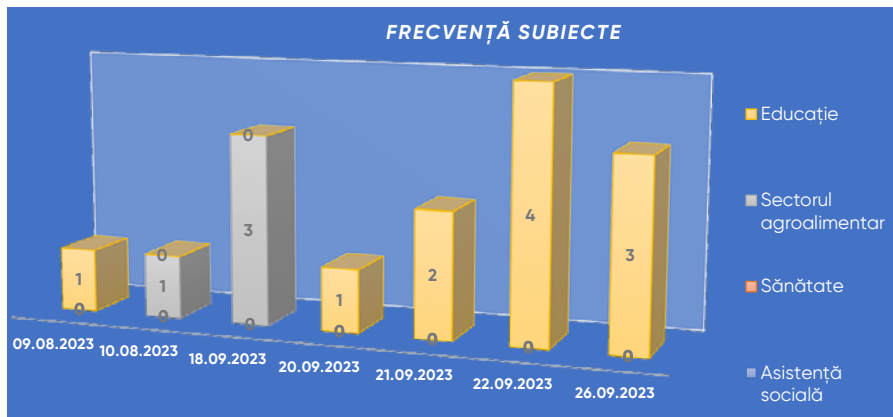
4.6. ProTv.md

ProTv.md a realizat 15 conținuturi mediatice la două teme din cele patru monitorizate: educație – 11 subiecte și sectorul agroalimentar – 4 subiecte. Două subiecte au fost publicate în luna august, iar celelalte 13 – în septembrie (a se vedea

Diagrama 4.6). În perioada anterioară redacția publicase 9 subiecte la o singură temă – sănătatea și toate – în luna iulie.

Diagrama 4.6.

Unul dintre subiecte a vizat corupția mare, iar celelalte – corupția mică. Protv.md a publicat 10 subiecte informative, 4 – analitice și o investigație. În perioada precedentă toate subiectele au fost informative și vizau corupția mică. Potrivit indicatorului gen jurnalistic redacția a înregistrat un scor mediu de 3,87 puncte, în creștere cu 1,2 puncte față de data trecută.

Redacția a publicat 10 subiecte proprii, a preluat și prelucrat 4 subiecte și a preluat fidel un subiect. Astfel, la indicatorul paternitate subiecte a obținut un scor mediu de 8,20 puncte, cu 1,64 puncte mai mult decât în prima perioadă de monitorizare.

Cele 10 subiecte proprii și cel preluat fidel au fost de calitate medie. Din cele 4 subiecte preluate și prelucrate, 3 au fost de calitate inferioară și unul – de calitate medie. Astfel, calitatea jurnalistică a subiectelor tematice publicate a înregistrat un scor mediu de 4,87 puncte, în ușoară creștere, cu 0,3 puncte față de perioada anterioară, când redacția preluase fidel două subiecte de calitate inferioară.

Subiectele Protv.md au vizat în 10 rânduri Chișinăul, în 3 rânduri – raionul Ocnîța și o dată – raionul Soroca. Data trecută, în afară de capitală era vizat raionul la Iveni și UTA Gagauz Yeri.

În cele 15 subiecte tematice publicate au fost prezenți 54 de protagoniști, inclusiv 50 – principali (a se vedea Tabelul 4.6).

Tabel 4.6

CATEGORIA DE PROTAGONIȘTI	NR. DE PROTAGONIȘTI
Organul de drept sau reprezentantul acestuia	20
Bănuț sau acuzat de corupție	30
Protagoniști secundari	4
Fără protagoniști	0
TOTAL GENERAL	54

12 subiecte au avut audiență mare și 3 – audiență medie. Pentru acest indicator redacția a obținut un scor mediu de 7,40 puncte, în scădere cu 1,6 puncte față de data trecută.

În total Protv.md a înregistrat un **scor mediu general de 24,33 puncte**, în creștere cu 1,55 puncte față de perioada precedentă și, astfel, urcă de pe poziția a șasea – pe a treia în clasamentul instituțiilor mass-media monitorizate.

Recomandări:

1. Să asigure o repartizare în timp uniformă a subiectelor la temele monitorizate.
2. Să mențină utilizarea genurilor analitice și investigative în reflectarea fenomenului corupției.
3. Să renunțe la subiectele de calitate jurnalistică îndoielnică.
4. Să continue realizarea recomandărilor făcute în urma monitorizărilor.

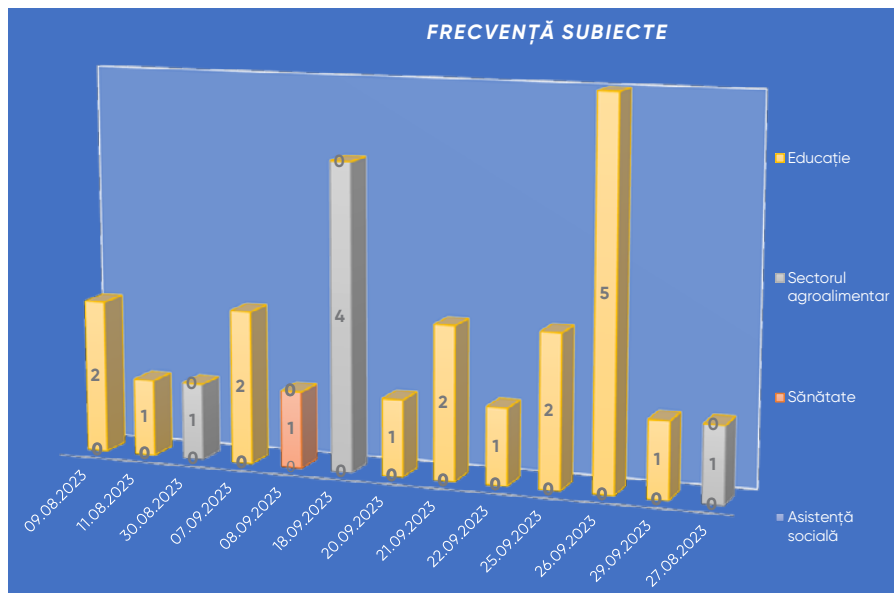
4.7. Tv8.md

În perioada de referință Tv8.md a publicat 24 de conținuturi la trei din cele patru teme monitorizate, inclusiv: 17 – despre corupția în educație, 6 – în sectorul agroalimentar și unul – în sănătate. Data trecută, din 11 subiecte la trei teme, 9 vizau domeniul sănătății. 6 subiecte au fost publicate în august, iar 18 – în septembrie (a se

vedea Diagrama 4.7). Este o situație similară celei atestată în prima perioadă de monitorizare, când din 11 subiecte, 4 au fost publicate în 4 zile din iunie și 7 subiecte – în două zile din iulie.

Diagrama 4.7.

Toate subiectele au reflectat cazuri de corupție mică prin intermediul genurilor informative în 23 de cazuri, și, a genului analitic – într-un caz. Astfel, pentru indicatorul gen jurnalistic, redacția a obținut un scor mediu de 3,21 puncte, în scădere cu 0,15 puncte față de data trecută.

22 de subiecte au fost de producție proprie și 2 – preluate fidel, înregistrând la indicatorul paternitate subiect un scor un scor mediu de 9,42 puncte, în creștere cu 1,33 puncte în comparație cu perioada anterioară de monitorizare.

Dintre subiectele proprii 21 au fost de calitate medie și unul – de calitate superioară. Dintre cele preluate fidel – unul de calitate medie și unul – de calitate superioară. În felul acesta, TV8.md obține un scor mediu de 6,21 puncte, în scădere cu 0,15 puncte față de data trecută.

În cele 24 de subiecte tematice publicate de redacție au fost prezenți 60 de protagoniști, inclusiv 43 – principali (a se vedea Tabelul 4.7). Ca și în perioada precedentă, când din 49 de protagoniști principali 48 reprezentau categoria *bănuțit sau acuzat de corupție*, și în actuala perioadă prevalează vădit aceleași categorii.

Tabel 4.7

CATEGORIA DE PROTAGONIȘTI	NR. DE PROTAGONIȘTI
Organul de drept sau reprezentantul acestuia	2
Bănuțit sau acuzat de corupție	41
Protagoniști secundari	17
Fără protagoniști	0
TOTAL GENERAL	60

Subiectele au vizat, în afară de Chișinău, în 14 rânduri, raioanele Ocnița, Cimișlia, Căușeni, Soroca și Ungheni. Este singura redacție cu aria geografică ce cuprinde capitala și 5 raioane, cu două raioane mai mult ca data trecută.

Din totalul subiectelor, 18 au avut audiență mare și 6 – audiență medie, fapt pentru care la respectivul indicator TV8.md înregistrează un scor mediu de 8,25 puncte, în creștere cu 1,25 puncte în comparație cu prima perioadă de monitorizare.

Redacția, cumulat, înregistrează un **scor mediu general de 27,08**, în creștere cu 2,26 puncte și, de pe poziția a treia de data trecută, trece pe poziția a doua în clasamentul instituțiilor mass-media monitorizate.

Recomandări:

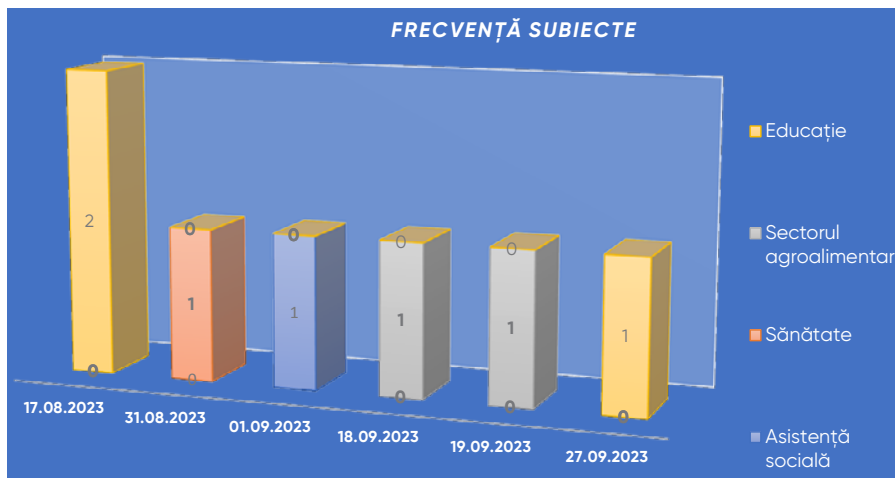
1. Să asigure uniformitate publicării în timp a subiectelor tematice monitorizate.
2. Să exploreze cu preponderență genurile analitice în reflectarea corupției.
3. Să asigure un echilibru relativ între protagoniștii principali.
4. Să mențină și să dezvolte progresele înregistrate în perioadele de monitorizare.

4.8. Nokta.md

nokta
медиа с позицией

În perioada de referință, Nokta.md a publicat 7 subiecte, cu unul mai puțin decât data trecută, dar nu la două, ci la toate cele patru teme monitorizate. 3 subiecte au fost publicate în luna august și 4 – în septembrie (a se vedea Diagrama 4.8).

Diagrama 4.8

4 subiecte au vizat corupția mare și trei – corupția mică. 5 conținuturi au avut caracter informativ și 2 – caracter analitic. Pentru indicatorul *gen jurnalistic*, Nokta.md obține un scor mediu de 3,57 puncte, în creștere ușoară, cu 0,07 puncte față de perioada precedentă.

4 subiecte au fost proprii, unul – preluat fidel și 2 – preluate și prelucrate. Pentru *paternitate subiecte* redacția înregistrează un scor mediu de 7,57 puncte, în creștere cu 2,07 puncte în comparație cu perioada anterioară, în care subiectele preluate constituiau majoritatea – 6 din 8.

Subiectele proprii au fost 2 de calitate jurnalistică medie, și 2 – de calitate superioară, ca și singurul subiect preluat fidel. Cele 2 subiecte preluate și prelucrate au fost de calitate medie. Pentru calitate Nokta.md obține un scor mediu

de 6,71 puncte, în creștere cu 1,21 puncte față de data trecută, când redacția a avut două din trei subiecte preluate și prelucrate de calitate inferioară.

În cele 7 subiecte au fost prezenți, în total, 12 protagoniști, dintre care doar un protagonist principal din categoria *bănuț sau acuzat de corupție* (a se vedea Tabelul 4.8). Situația este similară celei din perioada precedentă de monitorizare, în care, la fel, au prevalat protagoniștii secundarii.

Tabel 4.8.

CATEGORIA DE PROTAGONIȘTI	NR. DE PROTAGONIȘTI
Organul de drept sau reprezentantul acestuia	0
Bănuț sau acuzat de corupție	1
Protagoniști secundari	11
Fără protagoniști	0
TOTAL GENERAL	12

Ca și data trecută, arealul geografic al subiectelor de la Nokta.md a cuprins Chișinăul – o dată, și un raion – Ocnița, o dată. UTA Gagauz Yeri, unde este situată redacția, nu apare în subiectele monitorizate.

6 subiecte, ca și data trecută, au avut audiență medie, și unul – audiență mare. Pentru acest indicator redacția înregistrează un scor mediu de 5,71 puncte, în creștere cu 0,21 puncte față de perioada anterioară de monitorizare.

În total, Nokta.md a înregistrat un scor mediu general de 23,57 puncte, în creștere cu 3,57 puncte și, de pe poziția a opta trece pe poziția a cincea în clasamentul instituțiilor mass-media monitorizate.

Recomandări:

1. Să facă prioritate din identificarea și elucidarea cazurilor de corupție, inclusiv în domeniile monitorizate, în regiunea în care activează.
2. Să remedieze situația referitoare la prezența și echilibrul protagoniștilor principali/relevanți în subiectele jurnalistice.

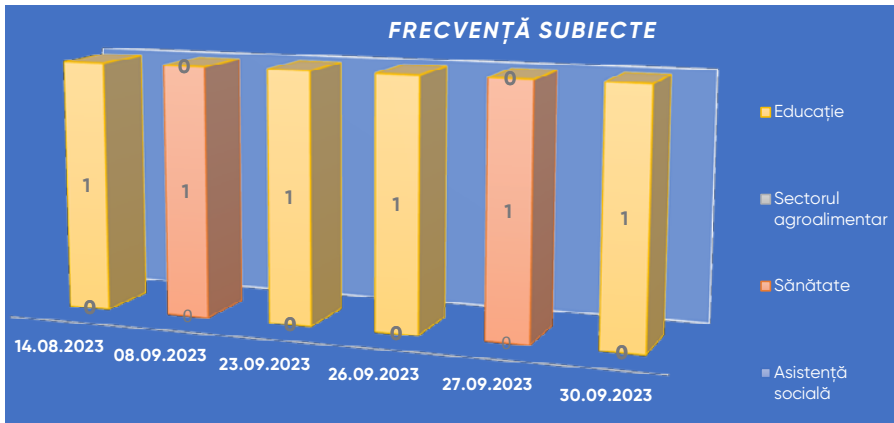
3. Să continue realizarea recomandărilor formulate în rapoartele de monitorizare.

4.9. Esp.md

Esp.md a publicat în perioada de referință 6 subiecte care au acoperit două din cele patru teme monitorizate, ca și în prima perioadă de monitorizare. Doar că în respectiva perioadă subiectele fusesse repartizate egal pe luni, iar acum – unul în august și 5 – în septembrie (a se vedea Diagrama 4.9).

Diagrama 4.9

Toate subiectele au vizat cazuri de corupție mică. 4 subiecte au avut caracter informativ și 2 – caracter analitic. Potrivit acestui indicator Esp.md a obținut un scor mediu de 2,67 puncte, în scădere cu 0,33 puncte față de data trecută, când din șase subiecte trei au fost analitice.

Două subiecte au fost proprii și patru – preluate fidel. Pentru indicatorul paternitate redacția a înregistrat un scor mediu de 5,33 puncte, în scădere cu 1,5 puncte în comparație cu perioada anterioară.

Din cele 6 subiecte, 3 au fost de calitate medie, 2 – de calitate înaltă și 1,

propriu, de calitate inferioară. Pentru calitatea jurnalistică redacția obține un scor mediu de 4,83 puncte, în scădere cu 1,17 puncte față de data trecută.

Numărul de protagoniști prezenți în cele șase subiecte a fost de 21, inclusiv 11 – principali (a se vedea Tabelul 6.9). Data trecută protagoniști principali erau 37 din 52.

Tabel 4.9

CATEGORIA DE PROTAGONIȘTI	NR. DE PROTAGONIȘTI
Organul de drept sau reprezentantul acestuia	7
Bănuțit sau acuzat de corupție	4
Protagoniști secundari	10
Fără protagoniști	0
TOTAL GENERAL	21

Ca și în perioada anterioară de monitorizare, de cele mai dese ori subiectele au vizat cazuri de corupție din Chișinău – în 5 rânduri. Două subiecte au fost realizate la Hâncești și Căușeni. Municipiul Bălți, unde activează Esp.md, a lipsit din arealul geografic al subiectelor publicate de redacție.

Toate subiectele au avut o audiență medie. Potrivit acestui indicator, redacția a înregistrat un scor mediu de 5,00 puncte, în scădere cu 0,33 puncte față de perioada precedentă.

În total Esp.md a acumulat un scor mediu general de 17,83 puncte, în scădere cu 3,34 puncte și, de pe poziția a șaptea coboară pe poziția a 11-a în clasamentul instituțiilor mass-media monitorizate.

Recomandări:

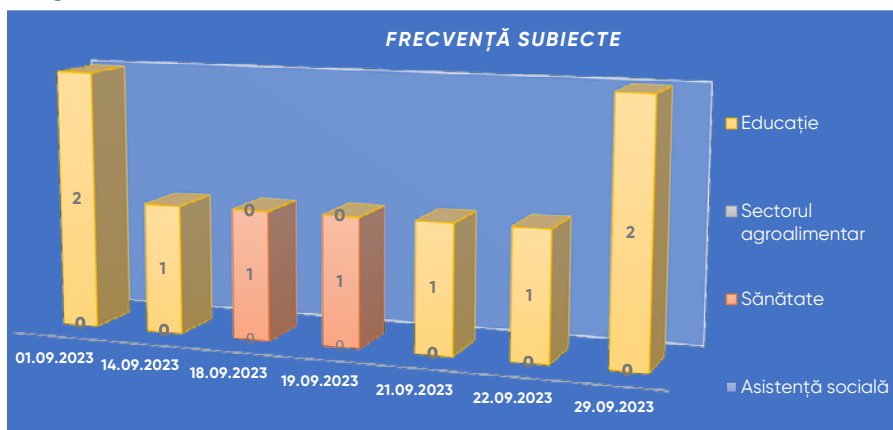
1. Pentru că a înregistrat o involuție, Esp.md să intervină cu hotărâre pe segmentele cheie de activitate care asigură o reflectare corespunzătoare a temelor monitorizate – planificare, realizare, repartizare și distribuire a subiectelor, cu accent pe preocuparea de a identifica și a elucida cazuri de corupție în zona geografică pe care o acoperă.

4.10. Radio Moldova

Radio Moldova a realizat în perioada de referință 9 subiecte pe două din cele patru teme monitorizate. Numărul de subiecte a fost de trei ori mai mare, dar, ca și data trecută, ele au fost difuzate în una din cele două luni, în septembrie (a se vedea Diagrama 4.10).

Diagrama 4.10

Un subiect a vizat corupția mare și opt – corupția mică. Toate subiectele au fost informative și, potrivit indicatorului *gen jurnalistic*, redacția a înregistrat un scor mediu de 2,33 puncte, în creștere cu 0,33 puncte față de data trecută.

Subiectele au fost de producție proprie și, deci, au obținut un scor mediu de 10 puncte, conform indicatorului *paternitate*.

Toate subiectele tematice au fost de calitate medie, Radio Moldova întrunind astfel un scor mediu de 5,33 puncte, în scădere cu 1,00 punct față de data trecută, când unul din trei subiecte a fost de calitate superioară.

În cele trei subiecte au fost prezenți 50 de protagoniști, inclusiv 22 – principali (a se vedea Tabelul 4.10).

Tabel 4.10

CATEGORIA DE PROTAGONIȘTI	NR. DE PROTAGONIȘTI
Organul de drept sau reprezentantul acestuia	20
Bănuțit sau acuzat de corupție	2
Protagoniști secundari	28
Fără protagoniști	0
TOTAL GENERAL	50

Ca și în perioada anterioară de monitorizare, subiectele s-au referit în 7 rânduri la cazuri de corupție din Chișinău și o dată – dintr-un raion, Hâncești.

Două subiecte au avut audiență mare și 7 – audiență medie. Potrivit acestui indicator redacția a obținut un scor mediu de 5,89 puncte, în scădere cu 0,78 puncte față de data trecută.

În total, Radio Moldova a înregistrat un scor mediu general de 23,56 de puncte, în scădere cu 1,44 puncte și, astfel, de pe poziția a doua coboară pe poziția a șasea în clasamentul instituțiilor mass-media monitorizate.

Recomandări:

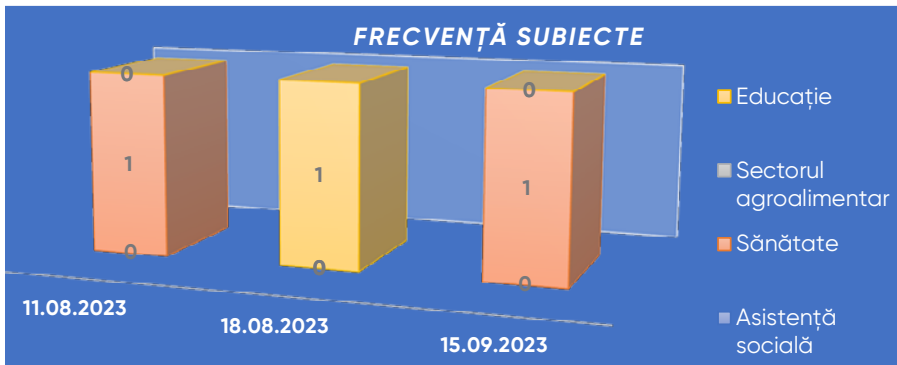
1. Să lărgască aria tematică, să extindă arealul geografic și să asigure o difuzare uniformă în timp a subiectelor realizate.
2. În reflectarea corupției să exploreze și genurile jurnalistice analitice.
3. Să fortifice capacitățile profesionale ale realizatorilor de subiecte la temă, pentru a obține o calitate mai bună a conținuturilor mediatice.

4.11. Unghiul

Ziarul **Unghiul** a publicat în perioada de referință 3 subiecte la două din cele patru teme monitorizate (a se vedea Diagrama 4.11).

Diagrama 4.11

Un subiect a vizat corupția mare, iar două – cazuri de corupție mică. Spre deosebire de perioada precedentă, când subiectele publicate au avut caracter informativ, de data aceasta un subiect a fost informativ, unul – analitic, și al treilea – investigativ. Pentru indicatorul gen jurnalistic redacția a obținut un scor mediu de 5,67 puncte, în creștere cu 2,92 puncte.

Un subiect a fost propriu și două – preluate fidel. Astfel, potrivit indicatorului paternității conținuturilor, ziarul a obținut un scor mediu de 5,33 puncte, în creștere cu 1,83 puncte față de data trecută, când redacția nu a avut niciun subiect propriu.

Două subiecte au fost de calitate superioară și unul – de calitate medie. Astfel, pentru calitate jurnalistică Unghiul înregistrează un scor mediu de 7,00 puncte, în creștere cu 1,5 puncte, în comparație cu perioada anterioară de monitorizare, când toate subiectele au fost de calitate medie.

În cele trei subiecte tematice au fost prezenți 22 de protagoniști, inclusiv 13 – principali (a se vedea Tabelul 4.11).

Tabel 4.11

CATEGORIA DE PROTAGONIȘTI	NR. DE PROTAGONIȘTI
Organul de drept sau reprezentantul acestuia	4
Bănuțit sau acuzat de corupție	9
Protagoniști secundari	9
Fără protagoniști	0
TOTAL GENERAL	22

În subiecte este vizat în două rânduri Chișinăul și o dată – raionul Căușeni. Unghiul, unde activează redacția, lipsește în subiectele tematice despre corupție, așa cum a lipsit și în perioada precedentă.

Două subiecte au avut audiență mare și unul – audiență mică. Conform acestui indicator redacția obține un scor mediu de 4,00 puncte, ca și data trecută.

În total, ziarul Unghiul a înregistrat un scor mediu general de 22,00 de puncte, cu 6,25 puncte mai mult ca-n prima perioadă, și urcă două trepte, plasându-se pe poziția a șaptea în clasamentul instituțiilor monitorizate.

Recomandări:

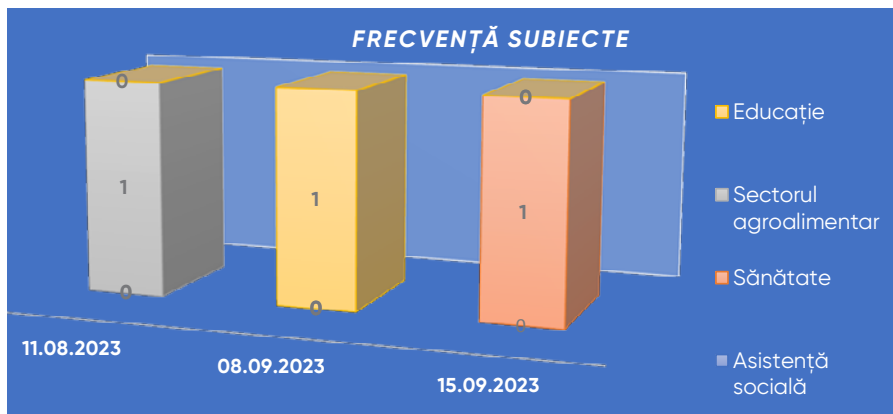
1. Ziarul Unghiul să-și revadă agenda editorială astfel, încât ea să includă identificarea și elucidarea prin intermediul propriilor conținuturi mediatice a cazurilor de corupție, în mod prioritar, din regiunea unde operează. Este reluarea recomandării de data trecută, rămasă, deocamdată, fără atenție, chiar dacă redacția a înregistrat un punctaj suplimentar de apreciat, care a îndepărtat-o de zona reflectării defectuoase a fenomenului corupției.

4.12. Observatorul de Nord

Ziarul **Observatorul de Nord** a publicat în lunile august-septembrie trei subiecte la trei din cele patru teme monitorizate (a se vedea Diagrama 4.12).

Diagrama 4.12

Cele trei subiecte au vizat corupția mică. Spre deosebire de perioada anterioară, când un subiect a fost informativ și trei – analitice, de data aceasta un subiect are caracter investigativ și două au caracter analitic. Pentru genul jurnalistic redacția înregistrează un scor mediu de 5,67 de puncte, în creștere cu 1,42 puncte față de data trecută.

Ca și în prima perioadă, redacția nu a publicat niciun subiect de producție proprie. Cele trei conținuturi tematice au fost preluate fidel. Astfel, din perspectiva paternității conținuturilor, a întrunit un scor mediu de 3,00 puncte, în scădere cu 0,50 puncte.

Subiectele au fost de calitate medie și, potrivit acestui indicator, scorul mediu obținut este de 5,67 puncte, în creștere cu 1,17 puncte față de data trecută, când unul dintre subiecte a fost de calitate inferioară.

În subiectele publicate de Observatorul de Nord au fost prezenți, în total, 13 protagoniști, inclusiv 6 – principali (a se vedea Tabelul 4.12).

Tabel 4.12

CATEGORIA DE PROTAGONIȘTI	NR. DE PROTAGONIȘTI
Organul de drept sau reprezentantul acestuia	4
Bănuțit sau acuzat de corupție	2
Protagoniști secundari	7
Fără protagoniști	0
TOTAL GENERAL	13

Arealul geografic al celor patru subiecte la temă au cuprins, ca și în prima perioadă, orașul Chișinău și două raioane – Drochia și Căușeni.

Un subiect a avut audiență medie și două – audiență mică. Astfel, pentru audiență redacția a obținut un scor mediu de 3,67 puncte, în creștere cu 0,92 puncte față de data trecută, când toate subiectele au avut audiență mică.

Ziarul Observatorul de Nord a înregistrat un scor mediu general de 17,33 puncte, cu 2,33 puncte mai mare decât scorul precedent. Creșterea punctajului mediu general, însă, a fost insuficientă pentru a-i permite redacției să părăsească ultimul loc în clasamentul instituțiilor mass-media monitorizate.

Recomandări:

1. Ziarul Observatorul de Nord să-și reconsidere politica editorială pentru a planifica, realiza, publica și a răspândi cât mai larg subiecte proprii despre fenomenul corupției, inclusiv din domeniile tematice monitorizate și, cu precădere, din regiunea unde activează. Recomandarea se repetă, dat fiind că, deocamdată, nu a fost urmată cu suficientă consecvență.

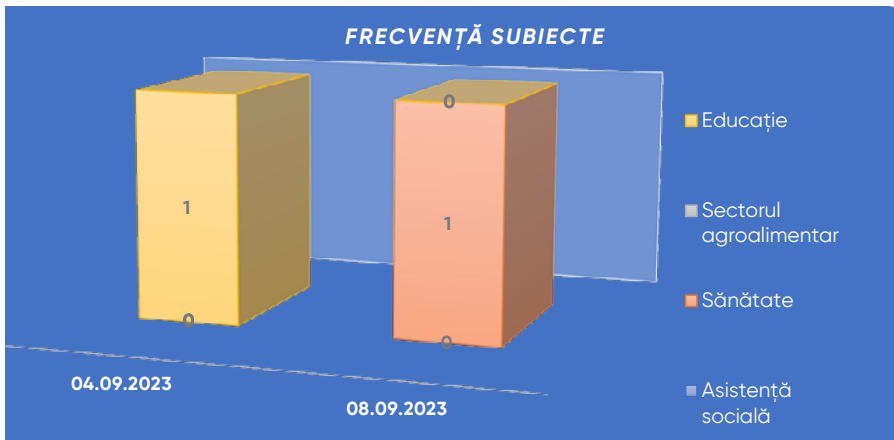

4.13. Studio-L

Studio-L, care a început să fie monitorizat în lunile august-septembrie, a difuzat două subiecte la două din cele patru teme (a se vedea Diagrama 4.13).

Diagrama 4.13

Cele două subiecte au vizat corupția mică. Un subiect a avut caracter informativ și al doilea – caracter analitic. Pentru indicatorul *gen jurnalistic* redacția obține un scor mediu de 3,50 puncte.

Redacția a difuzat un subiect propriu și unul – preluat fidel. Astfel, pentru paternitatea conținuturilor, a întrunit un scor mediu de 6,50 puncte.

Subiectul preluat fidel a fost de calitate superioară, iar cel propriu – de calitate inferioară și, potrivit acestui indicator, scorul mediu obținut este de 5,00 puncte.

În cele două subiecte difuzate de Studio-L au fost prezenți, în total, 5 protagoniști, inclusiv 2 – principali, reprezentând aceeași categorii (a se vedea Tabelul 4.13).

Tabel 4.13

CATEGORIA DE PROTAGONIȘTI	NR. DE PROTAGONIȘTI
Organul de drept sau reprezentantul acestuia	2
Bănuțit sau acuzat de corupție	0
Protagoniști secundari	3
Fără protagoniști	0
TOTAL GENERAL	5

Arealul geografic al celor două subiecte tematice cuprinde doar orașul Chișinău.

Un subiect a avut audiență medie și celălalt – audiență mică. Astfel, pentru audiență redacția a obținut un scor mediu de 3,50 puncte.

În total, în prima perioadă de monitorizare, Studio-L a înregistrat un scor mediu general de 18,50 puncte și se situează pe poziția a 10-a în clasamentul instituțiilor mass-media monitorizate.

Recomandări:

1. Să planifice activitatea redacțională astfel, încât să asigure o frecvență, cel puțin, săptămânală a conținuturilor despre corupție, acoperind, inclusiv domeniile tematice monitorizate, care sunt de interes social.
2. Să identifice și să elucideze prin intermediul conținuturilor analitice proprii, în primul rând, cazuri de corupție în zona geografică în care activează.
3. Să asigure prezența și echilibrul necesar în subiecte a protagoniștilor relevanți și, mai ales, a celor principali din ambele categorii.
4. Să renunțe la conținuturile jurnalistice care nu sunt de calitate.
5. Să facă obișnuință din utilizarea căilor disponibile de lărgire a audienței.

Anexă:

Metodologia privind reflectarea corupției în mass-media din Republica Moldova

Generalități

Corupția, potrivit Legii Republicii Moldova (RM) privind prevenirea și combaterea corupției (2008), înseamnă: **faptă ilegală** care **afectează exercitarea normală a funcției** și care constă fie **în folosirea de către subiectul actelor de corupție sau al faptelor de comportament corupțional a funcției sale** pentru **solicitarea, primirea sau acceptarea, direct sau indirect, pentru sine sau pentru o altă persoană**, a unor **foloase materiale** sau a unui **avantaj** necuvenit, fie în promisiunea, oferirea sau acordarea ilegală **a unor asemenea foloase sau avantaje necuvenite subiecților actelor de corupție**.

Corupția este comportamentul care deviază de la îndatoririle normale ale unui funcționar public sau care violează legi împotriva exercitării anumitor tipuri de influență specifică, cum ar fi mita, nepotismul, deturnarea de fonduri. Astfel, individul se identifică în postura de conducător și își folosește atribuțiile de serviciu în favoarea unor interese personale, ilegale, dar care îi asigură emoția de putere și de faimă.

Legea integrității RM: actele de corupție:

- a. coruperea activă;
- b. darea de mită;
- c. coruperea alegătorilor;
- d. coruperea pasivă;
- e. luarea de mită;
- f. primirea unei remunerații ilicite pentru îndeplinirea lucrărilor legate de deservirea populației;
- g. traficul de influență;
- h. manipularea unui eveniment;

- i. pariurile aranjate;
- j. finanțarea ilegală a partidelor politice sau a campaniilor electorale, încălcarea modului de gestionare a mijloacelor financiare ale partidelor politice sau ale fondurilor electorale;
- k. delapidarea patrimoniului public;
- l. delapidarea mijloacelor din fondurile externe;
- m. utilizarea contrar destinației a mijloacelor din împrumuturile interne sau fondurile externe;
- n. primirea de recompensă nelegitimă sau de folos material;
- o. utilizarea fondurilor nedeclarate, neconforme sau venite din străinătate pentru finanțarea partidelor politice;
- p. utilizarea contrar destinației a mijloacelor din împrumuturile interne sau fondurile externe, obținerea frauduloasă a mijloacelor din fonduri externe, însușirea patrimoniului public sau a mijloacelor din fondurile externe.

Legea integrității RM: actele conexe actelor de corupție:

- a. exercitarea atribuțiilor de serviciu în sectorul public în situație de conflict de interese;
- b. exercitarea atribuțiilor de serviciu în sectorul privat în situație de conflict de interese;
- c. abuzul de putere sau abuzul de serviciu în sectorul public;
- d. abuzul de serviciu în sectorul privat;
- e. excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu;
- f. neglijența în serviciu;
- g. falsificarea rezultatelor votării;
- h. obținerea frauduloasă a mijloacelor din fonduri externe;
- i. falsul în acte publice;
- j. falsul în documente contabile;
- k. tănuirea averii și a intereselor personale de către declaranții din sectorul public;
- l. tănuirea averii și a intereselor personale de către declaranții din sectorul privat;
- m. îmbogățirea ilicită;
- n. încălcarea regimului de confidențialitate a informațiilor din declarațiile de avere și interese personale;

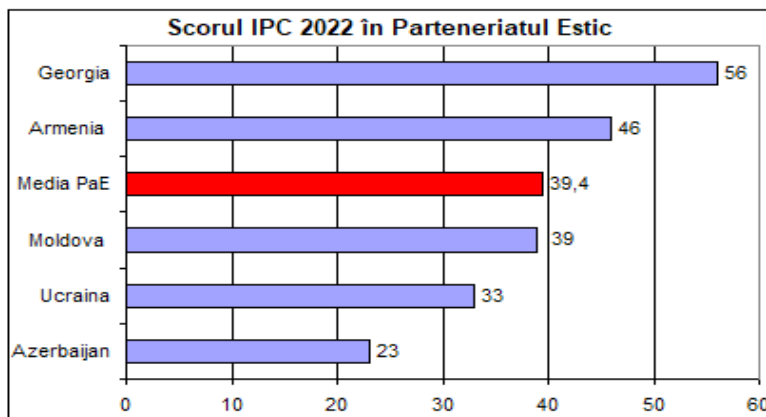
- o.** încălcarea regulilor de creditare, a politicilor de acordare a împrumuturilor sau a regulilor de acordare a despăgubirii/indemnizației de asigurare;
- p.** gestiunea defectuoasă sau frauduloasă a băncii;
- q.** obstrucționarea supravegherii bancare;
- r.** favoritismul;
- s.** excesul de putere privind actele permissive;
- t.** încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor în ierarhie, limitărilor de publicitate;
- u.** încălcarea regimului juridic al restricțiilor și limitărilor în legătură cu încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu și cu migrarea agenților publici în sectorul privat.

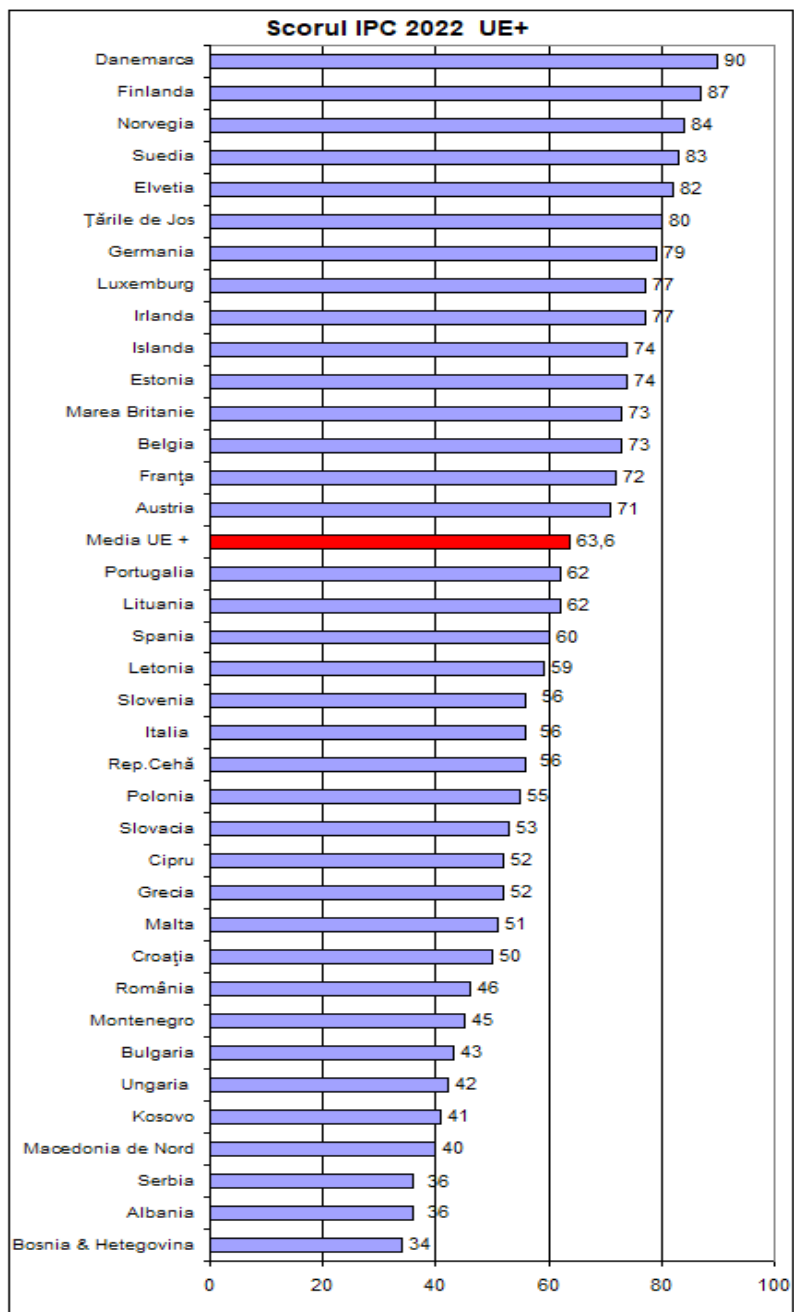
Indicele Percepției Corupției – IPC

IPC reflectă nivelul corupției din sectorul public perceput de către experți și oameni de afaceri și este calculat la o scară de la 0 până la 100, unde „0” semnifică corupție totală, iar „100” – lipsă totală de corupție.

REPUBLICA MOLDOVA ÎN CLASAMENTUL IPC 2013-2022

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SCORUL	35	35	33	30	31	33	32	34	36	39
LOCUL ÎN CLASAMENT	102	103	103	123	122	117	120	115	105	91

Pierderile anuale aduse RM de pe urma actelor de corupție se cifrează în intervalul 8%-13% din PIB sau de circa 10-20 miliarde lei, sau o reducere medie anuală de circa 400 USD pentru fiecare cetățean. Pierderile anuale de pe urma corupției depășesc cheltuielile pentru toți pensionarii și pentru toate indemnizațiile de asistență socială. Concluzia e la suprafață: corupția reprezintă o problemă enormă în calea dezvoltării societății.

Mass-media, ca să-și legitimeze utilitatea socială în exercitarea misiunii pe care o are, nu poate să nu reflecte o problemă majoră a societății. Dar o reflectă, oare? Și dacă da, cum o reflectă? În încercarea de a obține răspunsuri la aceste întrebări este elaborată prezenta metodologie.

Scopul metodologiei: a determina modul în care instituțiile mass-media monitorizate reflectă tematica referitoare la fenomenul corupției și, în funcție de rezultatele monitorizării – formularea de recomandări

Obiectul monitorizării: conținuturi mediatice care vizează corupția în domeniile **educație, sănătate, asistență socială, sectorul agroalimentar** sau **alt** domeniu, cu indicarea acestuia, dar fără evaluare calitativă

Perioada monitorizării: iunie – noiembrie, 2023

Conținuturi monitorizate:

- a. În presa tipărită și on-line – conținutul integral
- b. În audiovizual – principala ediție informativă a zilei și, după caz, programe audiovizuale de ciclu sau sporadice, în intervalul orar 17.00–24.00– pentru televiziune și 17.00–20.00 – pentru radio;

Instituții mass-media monitorizate: criterii de selectare

- a. Publice și private
- b. Locale/regionale și naționale
- c. Tipărită, on-line și audiovizuale
- d. Notorietate (audiența instituțiilor mass-media)
- e. De limbă română și rusă
- f. Nespecializate în investigații jurnalistice și/sau în reflectarea tematicii corupției

Listă instituții mass-media monitorizate

1. TV Moldova 1
2. Jurnal TV
3. Elita TV (Rezina)
4. TV GRT (Comrat)
5. Protv.md
6. TV8.md
7. Publika.md
8. Nokta.md (Comrat)
9. Esp.md (Bălți)
10. Radio Moldova
11. Ziarul *Unghiul* (Ungheni)
12. Ziarul *Observatorul de Nord* (Soroca)

Indicatori ai metodologiei: cantitativi și calitativi**Tabel explicativ**

NR.	INDICATOR	SEMNIFICAȚIE	COD
1.	Data	Măsoară numărul de zile din perioada monitorizată, în care instituția mass-media a reflectat tema	0
2.	Număr conținuturi	Măsoară numărul de conținuturi la temă pe data indicată și pe parcursul perioadei de monitorizare.	1
3.	Tema	Măsoară numărul de subiecte la temele: educație, sănătate, asistență socială, sectorul agroalimentar sau la altă temă, dar care vizează corupția.	ed; s; as; sa; alt
4.	Tip corupție / indicator cantitativ	Măsoară numărul de conținuturi care reflectă corupția mare și corupția mică. Există trei criterii pentru a diferenția marea corupție de mica corupție: a) Poziția ierarhică pe care o ocupă făptuitorul. Mare corupție – corupție politică sau de nivel înalt, care se întâlnește la nivelul organelor de conducere ale statului, cele ce alcătuiesc politicile, strategiile, legile. Corupția politică: finanțarea ilegală a partidelor și a campaniilor electorale,	ma; mi

		<p>cumpărare de voturi sau traficarea influenței de politicieni sau cei aleși în funcții publice, utilizarea poziției oficiale pentru a-și îmbunătăți propria bunăstare (de exemplu, se emite un act normativ pentru scutirea de taxe pe termen de 24 ore a importurilor unor anumite bunuri de către anumite societăți cu care politicienii sunt în relații sau se manipulează procesele de privatizare; se falsifică acte normative prin îndepărtarea sau adăugarea ilegală a unor texte), ori pentru a-și îmbunătăți statutul sau propria putere (cumpărarea locului la alegeri, cumpărarea funcției). În justiție, corupția politică se manifestă prin manipularea modului de numire, promovare, transferare, revocare a magistraților, în influențarea salarizării acestora și în modul de repartizare a cauzelor către aceștia.</p> <p>Mica corupție – corupția birocratică sau administrativă, se întâlnește la nivelul administrației publice, datorare să aplice politicile publice și legile create de politicieni. Se întâlnește zi de zi, acolo unde cetățeanul are contact direct cu oficialii, inclusiv cu cei din justiție. Acest tip de corupție se produce cel mai des prin darea-luarea de mită. Sumele variază, dar de regulă acestea sunt de o valoare redusă. E specifică țărilor aflate în tranziție.</p> <p>b) Valoarea obiectului faptei de corupție. Marea corupție poate interveni, de exemplu, în domeniul achizițiilor publice, spre deosebire de mica corupție întâlnită la vamă, plata taxelor, obținerea de autorizații, permise. Dacă valoarea sumei sau a bunului care formează obiectul infracțiunii de corupție este mai mare decât echivalentul în lei a 10.000 de euro – dosar penal.</p> <p>c) Gradul de impact al faptei de corupție. Exemple: contractarea ilicită a unei firme de iluminat poate prejudicia toți contribuabilii dintr-un oraș; șpaga de la ghișeu care nu afectează decât pe mituitor și pe cei care solicită eliberarea unei licențe asemănătoare.</p>	
5.	Protagoniști / Indicator cantitativ	Măsoară numărul de protagoniști din categoriile: bănuț sau acuzat de implicare într-un act de corupție; reprezentant al organului de drept; altcineva, de indicat numărul, sau fără protagoniști. Este indicat numărul protagoniștilor principali (eroilor centrali),	b/a; o/d; alt; fp

		indiferent dacă au intervenții directe/in-directe în conținutul mediatic monitorizat. Protagonisții pot fi atât persoane fizice, cât și persoane juridice/instituții. Exemple: dacă în conținutul mediatic un reprezentant al CNA vorbește despre un caz de corupție investigat de CNA și SIS, protagoniști sunt 3 (unui personalizat și doi instituționalizați); dacă bănuit/acuzat este un medic de la spitalul de urgență, protagoniști sunt 2. Dacă CNA comunică despre percheziții la o școală auto cu reținerea a trei persoane, fără a le nominaliza sau fără a spune funcția acestora, protagonist e 1. "Altcineva" pot fi mai mulți (martori, avocați, experți, rude etc.), dar este indicat numărul real de protagoniști, fără a specifica statutul lor. Dacă în conținutul mediatic lipsesc protagoniștii, este indicat "zero".	
6.	Geografie / Indicator cantitativ	Măsoară numărul de conținuturi care reflectă corupția în Chișinău; în alte regiuni ale țării, cu indicarea regiunii unde s-a produs cazul de/despre corupție, comunicat de instituția mass-media; în străinătate, cu indicarea țării; fără a fi indicată vreo localitate (f/l). Exemple: dacă un jurnalist din Comrat scrie despre un caz de corupție din Chișinău, geografia conținutului mediatic este "Cșn"; dacă un jurnalist din Chișinău scrie despre un caz de corupție din Chișinău și din Drochia, geografia este "Cșn" și "r-on", cu indicarea suplimentară "Drochia". Dacă un subiect este despre vreun caz de corupție în România, la "țară" este indicat "România".	Cșn; r-on; țară; f/l
7.	Gen jurnalistic / indicator cantitativ	Măsoară numărul de conținuturi informative, analitice și investigative.	in; an; inv
	Gen jurnalistic / indicator calitativ	Este evaluat, cu punctaj, fiecare gen jurnalistic: informativ – 1/3 puncte; analitic – 4/6 puncte; investigativ – 7/10 puncte. Punctajul este acordat în funcție de complexitatea conținutului mediatic.	in; an; inv
8.	Paternitate conținut / indicator cantitativ	Măsoară numărul de conținuturi: proprii; preluate și prelucrate cu trimitere la sursă; preluate fidel cu indicarea sursei/autorului	pr; p/p; p/f
	Paternitate conținut / indicator calitativ	Este evaluat, cu punctaj, fiecare conținut: propriu – 10 puncte; preluat și prelucrat cu indicarea sursei – 5 puncte; preluat fidel, fără intervenții, cu indicarea sursei/autorului – 3 puncte.	pr; p/p; p/f;

9.	Audiență conținuturi / indicator cantitativ	Măsoară numărul de conținuturi cu audiență proprie, fără opțiuni de a fi distribuit pe rețele sociale; numărul de conținuturi cu opțiuni de a fi distribuite pe, cel puțin, 1 rețea socială; numărul de conținuturi cu opțiuni de a fi distribuite, cel puțin, pe 2 rețele sociale. Nu măsoară gradul de valorificare reală a opțiunilor de distribuire a conținuturilor.	fr/s; r/s1; r/s2
	Audiență conținuturi / indicator calitativ	Este evaluat, cu punctaj, fiecare conținut: dacă nu-i distribuit și pe rețele sociale – 1/3 puncte, în funcție de mărimea propriei audiențe; dacă e distribuit pe 1 rețea socială, cea mai populară (Facebook), în funcție de vizualizări – 4/6 puncte; dacă e distribuit pe, cel puțin, 2 rețele sociale, cele mai potrivite (Facebook și Telegram), în funcție de număr de rețele și număr de vizualizări – 7/10 puncte. Este evaluată distribuirea activă, reală, sistematică și operativă. Operativă înseamnă, cel târziu, a doua zi. Distribuirea ocazională sau cu întârziere inacceptabilă (când conținutul își pierde relevanța), echivalează cu nedistribuit (mic – 1/3 puncte).	mar; med; mic
10.	Calitate conținut / Indicator calitativ	Este evaluat, cu punctaj, fiecare conținut: pentru calitate superioară – 7/10 puncte; pentru calitate medie – 4/6 puncte; pentru calitate inferioară – 0/3 puncte; pentru calitate inadmisibilă – minus 10 puncte. Calitate superioară înseamnă, după caz (gen jurnalistic): conținutul corespunde plenar sau în cea mai mare parte genului jurnalistic; tema este relevantă, adică vizează exact lupta cu corupția sau cazuri concrete de corupție; nu sunt abateri de la temă; protagoniștii sunt cei mai relevanți, de regulă, cel acuzat și cel care acuză, inclusiv organele de drept, cu intervenții directe/indirecte; sursele de informație sunt toate și sunt relevante; argumentele/dovezile sunt convingătoare; normele legale și deontologice sunt respectate, inclusiv principiul imparțialității; limbajul este corect și exact (fără greșeli); tonalitatea conținutului nu lezează demnitatea protagoniștilor (demitate au doar protagoniștii persoane fizice; a nu confunda demnitatea cu onoarea sau reputația profesională); forma de prezentare permite percepția ușoară a conținutului (inclusiv în conținuturi cu grad înalt de complexitate). Calitate medie înseamnă întrunirea parțială a elementelor necesare pentru calitate superioară; în plus, tema vizează necesitatea luptei cu corupția ori acte normative	spr; md; inf; inad

		<p>sau evenimente publice dedicate luptei cu corupția, și nu corupția propriu-zisă. Calitate inferioară înseamnă: conținutul întrunește într-o măsură insignifiantă elementele necesare; în plus, tema vizează doar în trecut corupția.</p> <p>În cazul, în care este atestată încălcarea normelor legale, calitatea este evaluată cu zero puncte. În cazul în care este atestat un fals, un șantaj, o dezinformare, o preluare distorsionată și altele asemenea, indiferent dacă este conținut propriu sau preluat, calitatea este evaluată cu minus 10 puncte. Pentru aceasta trebuie să existe bănuiele rezonabile sau, de preferat, dovezi.</p>	
--	--	---	--

Fișa de monitorizare

Fișa de monitorizare cuprinde indicatori cantitativi și indicatori calitativi.

În cazul indicatorilor cantitativi, monitorul înscrie sub "CT" cifra "1" la codul corespunzător din Fișa de monitorizare, exceptând indicatorii "data", unde înscrie data exactă, și "protagoniști", unde înscrie numărul exact de protagoniști la codul respectiv.

În cazul indicatorilor calitativi, monitorul înscrie sub "CL", la codul corespunzător din Fișa de monitorizare numărul de puncte acordat.

Colectare date

Datele sunt colectate, în principal, pentru întreaga perioadă de monitorizare și pentru toate instituțiile mass-media monitorizate, dar, în funcție de scop/necesitate, pot fi colectate și pentru alte perioade (lunar, săptămânal, zilnic etc.), și pentru fiecare instituție sau grup de instituții mass-media monitorizate.

Obținerea datelor cantitative: este sumat punctajul acordat de monitor fiecărui conținut monitorizat conform indicatorilor cantitativi din Fișă. Deși punctajul pentru anumiți indicatori cantitativi este constant, adevăratele valențe și semnificații apar atunci când este raportat la codurile indicatorilor, atât cantitativi, cât și calitativi. Exemple: din 50 de conținuturi monitorizate, 10

sunt investigații; din 50 de conținuturi monitorizate, 10 sunt fără protagoniști, iar 3 au vizat corupția mare.

Interpretarea datelor cantitative:

Punctajul minim ar indica o reflectare superficială a temelor. Punctajul poate crește, dacă este influențat de numărul de protagoniști. Orice punctaj trebuie analizat în mod particular, pentru a trage concluzii. Un număr record de protagoniști nu semnifică în mod neapărat o reflectare adecvată a temei, dacă lipsesc, de exemplu, protagoniștii principali, relevanți. Este motivul, din care punctajul acumulat de indicatorii cantitativi este evaluat/interpretat separat de punctajul acumulat de indicatorii calitativi.

Obținerea datelor calitative: este sumat punctajul acordat de monitor fiecărui conținut monitorizat conform indicatorilor calitativi din Fișă, cu excepția "data" și "tema", cărora nu li se acordă puncte. Astfel, fiecare conținut supus monitorizării poate întruni, maxim, între 26 și 40 de puncte. Punctajul minim poate întruni până la 12 puncte. Punctajul mediu poate întruni între 17 și 25 de puncte. Pentru ca datele finale să se mențină în limita punctajului de până la 40 de puncte, inclusiv, punctajul total este împărțit la numărul de conținuturi monitorizate.

Interpretarea datelor calitative:

Până la 5 puncte: reflectarea corupției, practic, lipsește

Până la 12 puncte inclusiv: reflectarea corupției este defectuoasă

Până la 19 puncte inclusiv: reflectarea corupției este acceptabilă

Până la 26 de puncte inclusiv: reflectarea corupției este relativ bună

Până la 33 de puncte inclusiv: reflectarea corupției este bună

Până la 40 de puncte inclusiv: reflectarea corupției este foarte bună

Valoarea medie a punctajului ar însemna și un indice al reflectării corupției (IRC). IRC poate fi calculat pentru toate instituțiile mass-media luate împreună, pentru un grup de instituții (de exemplu, cele on-line sau cele audiovizuale) și/sau pentru fiecare instituție mass-media. IRC poate fi calculat de fiecare instituție mass-media în cadrul unui proces de automonitorizare. IRC poate căpăta relevanță, mai ales, dacă monitorizarea este făcută sistematic, bunăoară, anual.

Metodologia permite:

- A determina, în funcție de punctajul acumulat, cum a reflectat tematica prestabilită fiecare instituție mass-media monitorizată și toate împreună, într-o perioadă determinată;
- A trage concluzii despre părțile tari și părțile slabe în reflectarea tematicii prestabile de către instituțiile mass-media monitorizate;
- A formula recomandări și sugestii particulare și generale pentru instituțiile mass-media monitorizate;
- A constata, începând cu raportul al doilea de monitorizare, dacă instituțiile mass-media, în particular, și toate instituțiile mass-media, în general, evoluează, stagnează sau involuează în reflectarea tematicii prestabilite.

